

Inhoud

Extra bijlagen (www.rijksbegroting.nl)

1. Budgettaire kerngegevens	3
2. De uitgaven en niet-belastingontvangsten	6
3. De belasting- en premieontvangsten	10
4. EMU-saldo, EMU-schuld, sociale fondsen en financierings- behoefte	16
5. Belastinguitgaven	19
6. Administratieve lastenreductie voor het bedrijfsleven	21
7. Verticale Toelichting	24

Internetbijlage 1. Budgettaire kerngegevens

In tabel 1.1. worden de budgettaire kerngegevens weergegeven bij de stand Ontwerpbegroting en de stand Financieel Jaarverslag van het Rijk. Omdat het huidige kabinet nieuwe uitgavenkaders heeft vastgesteld, zijn de twee standen niet één op één vergelijkbaar. Dit komt omdat de definitie van het nieuwe uitgavenkader (zoals opgesteld door het huidige kabinet) verschilt van het uitgavenkader van het vorige kabinet. Zo heeft het huidige kabinet de rentelasten voor de staatsschuld buiten de kaders geplaatst, maar is de heffings- en invorderingsrente weer binnen het kader opgenomen. Daarnaast zijn verantwoordelijkheden tussen ministers herverdeeld, wat van invloed is geweest op de vaststelling van de kaders. Zo is bijvoorbeeld de kinderopvang overgeheveld van de begroting van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar de begroting van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en daarmee verschoven van het uitgavenkader Sociale Zekerheid naar de Rijksbegroting in enge zin.

Tabel 1.1 Budgettaire kerngegevens in miljoenen euro (in lopende prijzen; min betekent uitgaven)

	MN 2007	FJR 2007	Verschil
1. Netto-uitgaven onder het kader RBG-eng	- 101 523	- 91 996	9 528
2. Netto begrotingsgefinancierde uitgaven SZA	- 15 872	- 13 864	2 007
3. Netto begrotingsgefinancierde uitgaven BKZ	0	- 2 047	- 2 047
4. Netto uitgaven niet relevant voor enig kader*	- 11 263	- 25 881	- 14 618
5. Netto begrotingsgefinancierde uitgaven (5=1+2+3+4)	- 128 658	- 133 788	5 130
6. Belastingen	130 891	134 967	4 076
7. Overig**	1 846	1 858	12
8. EMU-saldo Centrale Overheid	4 080	3 038	- 1 042
9. EMU-saldo Lokale Overheid	- 1 600	- 513	1 087
10. EMU-saldo Sociale Fondsen	- 1 593	- 306	1 287
11. EMU-saldo (- = tekort)	887	2 221	1 335
EMU-saldo in %BBP	0,2%	0,4%	0,2%
EMU-schuld	265 319	253 818	- 11 501
EMU-schuld in %BBP	47,9%	45,4%	- 2,5%
BBP (in miljarden euro's)	554	560	5

* Exclusief aflossing en uitgifte vaste schuld

** O.a. kas-transverschillen en financiële transacties

In de tabellen 1.2 tot en met 1.4 worden de uitgaven getoetst aan de uitgavenkaders, zoals opgesteld in de Miljoenennota 2008 (op basis van afspraken in het Coalitieakkoord).

In de tabellen worden per uitgavenkader eerst de reële ijklijnen weergegeven. De reële ijklijnen worden bepaald door de ramingen ten tijde van het Coalitieakkoord te defleren met de raming voor de prijsontwikkeling van de Nationale Bestedingen (NB-deflator). Vervolgens wordt weergegeven hoe de actuele raming van de uitgaven zich verhoudt tot de ijklijn in lopende prijzen. De ijklijn in lopende prijzen is te bepalen door de reële ijklijn te corrigeren voor de actuele raming van de deflator. Daarnaast wordt gecorrigeerd voor overboekingen tussen de Rijksbegroting in enge zin enerzijds, en de sector Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt (SZA) en de sector Zorg anderzijds. Ook wordt gecorrigeerd voor statistische factoren.

Tabel 1.2 Uitgaventoetsing Rijksbegroting in enge zin (x € miljoen; min betekent overschrijding)

	MN 2008*	FJR 2007	Verschil
1. Raming uitgaven bij Coalitieakkoord 2007	93 108	93 108	0
2. pNB ten tijde van MLT 2007	1,000	1,000	0
3. Reële ijklijn	93 108	93 108	0
4. NB-deflator	1,000	1,000	0
5. Overboekingen	0	- 15	- 15
6. Statistisch	0	0	0
7. Uitgavenkader RBG-eng in lopende prijzen	93 108	93 094	- 15
8. Actuele ramingen uitgaven	93 108	91 996	- 1 113
9. Overschrijding kader RBG-eng (9=8-7)	0	- 1 098	- 1 098

Tabel 1.3 Uitgaventoetsing Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt (x € miljoen; plus betekent overschrijding)

	MN 2008*	FJR 2007	Verschil
1. Raming uitgaven bij Coalitieakkoord 2007	56 672	56 672	0
2. pNB ten tijde van MLT 2007	1,000	1,000	0
3. Reële ijklijn	56 672	56 672	0
4. NB-deflator	1,000	1,000	0
5. Overboekingen	0	- 2	- 2
6. Statistisch	0	0	0
7. Uitgavenkader SZA in lopende prijzen	56 672	56 670	- 2
8. Actuele ramingen uitgaven	56 672	56 587	- 84
wv. Begrotingsgefinancierd	13 905	13 864	- 41
wv. Premiegefinancierd	42 766	42 723	- 43
9. Overschrijding kader SZA (9=8-7)	0	- 82	- 82

Tabel 1.4 Uitgaventoetsing Budgettair Kader Zorg (x € miljoen; min betekent onderschrijding)

	MN 2008*	FJR 2007	Verschil
1. Raming uitgaven bij Coalitieakkoord 2007	47 917	47 917	0
2. pNB ten tijde van MLT 2007	1,000	1,000	0
3. Reële ijklijn	47 917	47 917	0
4. NB-deflator	1,000	1,000	0
5. Overboekingen	0	17	17
6. Statistisch	0	0	0
7. BKZ in lopende prijzen	47 917	47 933	17
8. Actuele ramingen uitgaven	47 917	47 572	- 345
vv. Begrotingsgefinancierd	2 024	2 047	23
vv. Premiegefinancierd	45 892	45 525	- 368
9. Onderschrijding kader BKZ (9=8-7)	0	- 361	- 361

Tabel 1.5 Uitgaventoetsing totaal kader (x € miljoen, min betekent onderschrijding)

	MN 2008*	FJR 2007	Verschil
1. Reële ijklijnen	197 696	197 696	0
2. NB-deflator	1,000	1,000	0
3. Overboekingen	0	0	0
4. Statistisch	0	0	0
5. Uitgavenkader in lopende prijzen	197 696	197 696	0
6. Actuele ramingen uitgaven	197 696	196 155	- 1 541
7. Onderschrijding (7=6-5)	0	- 1 541	- 1 541

Internetbijlage 2. De uitgaven en niet-belastingontvangsten 2007

Tabel 2.1.1 Uitgaven begrotingen (x € miljoen)

		MN 2007	FJR 2007	Vershil
1	Huis der Koningin	5,9	5,9	0
2A	Staten-Generaal	123,0	131,6	9
	Overige Hoge Colleges van Staat en			
2B	Kabinetten	95,4	95,8	0
3	Algemene Zaken	55,2	55,1	0
4	Koninkrijksrelaties	156,2	247,8	92
5	Buitenlandse Zaken	11 722,9	11 863,8	141
6	Justitie	5 897,0	5 925,2	28
	Binnenlandse Zaken en Koninkrijks-			
7	relaties	6 411,7	6 300,6	- 111
8	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	28 913,1	31 920,4	3 007
9A	Nationale Schuld (transactiebasis)	13 820,4	13 378,3	- 442
9B	Financiën	3 915,5	4 165,4	250
10	Defensie	7 911,7	8 387,5	476
	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening			
11	en Milieubeheer	3 966,1	5 248,9	1 283
12	Verkeer en Waterstaat	7 457,5	7 727,6	270
13	Economische Zaken	2 282,6	2 143,9	- 139
14	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	2 250,7	2 384,4	134
15	Sociale Zaken en Werkgelegenheid	26 963,9	26 981,3	17
16	Volksgesondheid, Welzijn en Sport	13 589,5	13 881,7	292
HGIS	Internationale Samenwerking	(5 338,2)	(5 762,6)	(424,4)
AP	Aanvullende posten	2 192,2	0,0	- 2 192
50	Gemeentefonds	14 704,1	15 094,2	390
51	Provinciefonds	1 110,2	1 127,8	18
55	Infrastructuurfonds	7 044,4	6 330,5	- 714
	Fonds Economische Structuur-			
56	versterking	3 420,7	2 289,0	- 1 132
58	Diergezondheidsfonds	9,0	15,6	7
59	BTW-compensatiefonds	2005,6	2 068,7	63
63	Waddenfonds	33,9	0,1	- 34
90	Consolidatie	- 9 254,5	- 8 556,2	698
	Totaal	156 804,2	159 214,8	2 411

* In deze tabel zijn de uitgaven voor Internationale Samenwerking toegerekend aan de begrotingen waarop deze worden verantwoord. De totale uitgaven voor Internationale Samenwerking zijn tussen haakjes vermeld.

Tabel 2.2.1. Niet-belastingontvangsten (x € miljoen)

		MN 2007	FJR 2007	Verschil
2A	Staten-Generaal	2,1	4,2	2,1
	Overige Hoge Colleges van Staat en			
2B	Kabinetten	2,8	3,8	1,0
3	Algemene Zaken	1,3	1,8	0,5
4	Koninkrijksrelaties	13,0	14,5	1,5
5	Buitenlandse Zaken	724,5	972,8	248,3
6	Justitie	1 028,5	1 132,2	103,7
	Binnenlandse Zaken en Koninkrijks-			
7	relaties	314,1	116,7	- 197,4
8	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	1 344,7	1 984,5	639,8
9A	Nationale Schuld (transactiebasis)	1 239,5	1 445,8	206,3
9B	Financiën	3 675,0	4 867,5	1 192,5
10	Defensie	385,9	604,4	218,5
	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening			
11	en Milieubeheer	1 070,0	989,8	- 80,2
12	Verkeer en Waterstaat	116,1	125,6	9,5
13	Economische Zaken	7 432,7	6 011,0	- 1 421,7
14	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	395,9	496,9	101,0
15	Sociale Zaken en Werkgelegenheid	508,5	825,5	317,0
16	Volksgesondheid, Welzijn en Sport	35,1	225,5	190,4
55	Infrastructuurfonds	6 988,3	7 114,0	125,7
56	Fonds Ecomische Structuurversterking	3 695,1	2 807,4	- 887,7
57	AOW-spaarfonds	4 195,2	4 196,4	1,2
58	Diergezondheidsfonds	9,0	11,1	2,1
63	Waddenfonds	33,9	33,9	0,0
HGIS	Internationale Samenwerking	(116,4)	(426,6)	(310,2)
AP	Aanvullende posten	2 680,9	0,0	- 2 680,9
90	Consolidatie	- 9 254,5	- 8 556,2	698,3
	Totaal	26 637,6	25 429,1	- 1 208,5

* In deze tabel zijn de niet-belastingontvangsten voor Internationale Samenwerking toegerekend aan de begrotingen waarop deze worden verantwoord. De totale niet-belastingontvangsten voor Internationale Samenwerking zijn tussen haakjes vermeld.

In tabel 2.3 staan de uitgaven die niet relevant zijn voor enig uitgavenkader. Uit de tabel blijkt dat er grote verschillen zijn tussen de ontwerp-begroting en het Financieel Jaarverslag van het Rijk. Dit komt voornamelijk omdat het kabinet Balkenende IV de rentelasten voor de staatsschuld buiten de kaders heeft geplaatst, en de heffing- en invorderingsrente weer binnen het kader heeft opgenomen.

**Tabel 2.3 Uitgaven en niet-belastingontvangen niet relevant voor enig kader
(x € miljoen)**

	MN 2007	FJR 2007	Verschil
Rijksbijdragen aan de Sociale fondsen	14 014	15 428	1 414
Rentevergoeding aan de Sociale Fondsen	284	377	93
Gasbaten (niet FES)	- 6 969	- 5 652	1 317
Netto verstrekking Studieleningen	1 635	1 768	133
FES-saldo	- 274	- 518	- 244
Netto-verkoop staatsbezit	- 2 700	- 665	2 035
BTW-compensatiefonds	2 006	2 069	63
BTW OV	85	0	- 85
Rente-ontvangst AOW-spaarfonds	- 1 223	- 1 224	- 1
Heffings- en invorderingsrente + fiscale boetes	- 467	0	467
Netto kredietverlening (RWT's)	721	474	- 248
Mutatie saldo Rekening courant	724	330	- 393
Nominale ontwikkeling (loon- en prijsbijstelling)	23	0	- 23
Zorgtoeslag	2 811	2 768	- 43
Lening VUT-fonds	800	800	0
Landbouwheffingen	- 400	- 339	61
Rente staatsschuld buiten uitgavenkader	0	10 904	10 904
Werkgeversbijdrage Kinderopvang	0	- 469	- 469
Overig	192	- 170	- 362
Totaal netto niet relevante uitgaven	11 263	25 881	14 618

Tabel 2.4: Beroep op de leenfaciliteit baten-lastendiensten (x € miljoen)

Naam dienst die een baten-lastenstelsel voert	Leningen		Aflossingen	
	2006	2007	2006	2007
1 Dienst Publiek en Communicatie	-	-	-	-
2 Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden	-	-	0,09	0,09
3 Immigratie- en Naturalisatiedienst	2,90	8,47	6,80	5,42
4 Centraal Justitieel Incasso Bureau	4,96	4,95	2,39	3,33
5 Dienst Justitiële Instellingen	-	20,00	28,62	10,64
6 Nederlands Forensisch Instituut	3,58	3,56	5,27	5,49
7 Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit, Screening	0,13	0,04	0,18	0,14
8 Gemeenschappelijke Beheer Organisatie	2,99	-	1,06	0,96
9 Korps Landelijke Politiediensten	-	-	9,38	14,25
10 Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten	9,69	9,50	0,56	3,73
11 Centrale Archiefselectiedienst	-	-	0,06	0,11
12 Landelijke Faciliteit Rampenbestrijding	-	-	-	-
13 P-Direct	13,32	21,93	-	1,33
14 Centrale Financiën Instellingen	7,00	1,00	1,45	2,17
15 Nationaal Archief	0,10	-	0,30	0,45
16 Domeinen Roerende Zaken	0,94	-	0,13	0,13
17 Defensie Telematica Organisatie	33,00	32,00	32,30	79,71
18 Dienst Vastgoed Defensie	4,47	55,83	1,00	2,86
19 Paresto	0,90	0,28	0,72	1,63
20 Rijksgebouwendienst	518,85	413,40	265,53	297,29
21 Nederlandse Emissie Autoriteit	1,01	-	0,20	0,20
22 Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut	-	1,50	1,55	1,72
23 Rijkswaterstaat	303,15	35,53	41,95	56,53
24 Inspectie Verkeer en Waterstaat	-	7,25	-	1,24
25 Telecom	-	-	0,74	1,16
26 Economische Voorlichtingsdienst	-	-	0,00	-
27 Octrooicentrum Nederland	-	-	0,31	-
28 SenterNovem	-	-	-	-
29 Plantenziektenkundige Dienst	0,80	0,40	1,18	1,09
30 Dienst Landelijk Gebied	8,05	10,57	2,10	6,91
31 Voedsel en Waren Autoriteit	6,06	5,00	5,63	7,34
32 Dienst Regelingen	20,00	24,00	11,00	14,84
33 Algemene Inspectiedienst	4,70	4,11	2,93	2,76
34 Agentschap SZW	-	-	0,54	0,50
35 Inspectie Werk en Inkomen	-	-	-	-
36 Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg	2,50	1,65	0,05	0,58
37 Nederlands Vaccin Instituut	16,13	11,06	2,86	3,62
38 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	-	-	2,88	-
39 College ter Beoordeling van Geneesmiddelen	-	-	-	-
Totaal	965,23	672,03	429,76	528,22

Internetbijlage 3. De belasting- en premieontvangsten

De belasting- en premieontvangsten op EMU-basis zijn in 2007 uitgekomen op 208,9 miljard euro. Dit is 3,9 miljard meer dan de raming bij de Ontwerpbegroting in de Miljoenennota 2007. In deze bijlage volgt een nadere toelichting op de ontwikkeling van de belasting- en premieontvangsten.

Tabel 3.1 Ontwikkeling van de opbrengst belastingen en premies op EMU-basis (x € miljard)

	MN 2007	FJR 2007	Verschil
Belastingen en premies volksverzekeringen	163,7	167,8	4,1
wv belastingen	131,6	135,9	4,4
wv premies volksverzekeringen	32,1	31,9	- 0,2
Premies werknemersverzekeringen	41,4	41,1	- 0,3
Totaal	205,0	208,9	3,9

Ontwikkeling ontvangsten ten opzichte van de Miljoenennota 2007

In de onderstaande tabel wordt het verschil tussen de Ontwerpbegroting en de uiteindelijke realisatie uitgesplitst naar oorzaak. Daarbij worden verschillende elementen onderscheiden. Ten eerste is er een effect van de doorwerking vanuit het voorgaande jaar. Daarnaast hebben beleidswijzigingen sinds de Ontwerpbegroting en technische wijzigingen een effect op de ontvangsten. En tot slot leidt de afwijking van de economische ontwikkeling ten opzichte van de eerdere ramingen tot verschillen in de endogene ontwikkeling en de aansluiting naar EMU-basis.

Tabel 3.2 Ontwikkeling ontvangsten vanaf MN 2007 gesplitst naar oorzaak (x € miljard) op EMU-basis

	2007
Miljoenennota 2007	205,0
Totale mutatie	3,9
Doorwerking 2006	1,4
wv belastingen en premies v vz	1,7
wv premies wnvz	-0,3
Autonoom	-0,1
wv vennootschapsbelasting	0,3
wv. nominale premie zorgverzekeringswet (ZVW)	-0,4
Technische aanpassingen	-0,2
wv verschuiving UFO premie naar inkomsten	0,3
wv verschuiving wgbijdrage kinderopvang naar niet belasting-ontvangsten	-0,5
Endogeen	2,6
wv. omzetbelasting	0,6
wv. overdrachtsbelasting	0,4
wv. Loon/inkomensheffing	1,1
wv. vpb	0,2
wv. energiebelasting	-0,8
wv. dividendbelasting	0,6
overige belastingen en premies v vz	-0,2
wv. Premies werknemersverzekeringen	0,6
Aansluiting naar EMU-basis	0,2
FJR 2007	208,9

De doorwerking vanuit 2006 heeft gezorgd voor een toename van 1,4 miljard euro ten opzichte van de Ontwerpbegroting. Door beleidsmaatregelen (autonomen) zijn de ontvangsten 0,1 miljard euro lager uitgekomen. Daarnaast waren er in 2007 enkele technische wijzigingen in de boekingswijze van bepaalde kasstromen waardoor de ontvangsten per saldo 0,2 miljard euro lager zijn uitgekomen. De endogene ontwikkeling en de aansluiting naar EMU-basis zijn in 2007 respectievelijk 2,6 miljard en 0,2 miljard euro hoger uitgekomen dan verwacht.

Doorwerking van 2006

De raming voor 2007 in de Ontwerpbegroting (Miljoenennota 2007) is gebaseerd op de raming van de ontvangsten in het dan nog lopende jaar 2006. Deze raming van het dan nog lopende jaar wordt aangeduid als de Vermoedelijke Uitkomsten. Indien de realisatie van een jaar anders uitkomt dan bij de Vermoedelijke Uitkomsten werd aangenomen heeft dit, behoudens incidentele factoren, een doorwerking naar het daaropvolgende jaar. De doorwerking van 2006 is reeds nader toegelicht in het Financieel Jaarverslag over 2006 en bedroeg 1,4 miljard euro.

Autonome bijstellingen in 2007

Autonome bijstellingen zijn het gevolg van wijzigingen in het beleid waartoe pas na de Ontwerpbegroting is besloten. Als gevolg daarvan zijn voor 2007 de inkomsten 0,1 miljard euro lager uitgekomen. De ontvangsten in de vennootschapsbelasting zijn hoger uitgevallen (+ 0,3 miljard

euro) vanwege een vertraging in de invoering van de rentebox. Daar staat tegenover dat de nominale zorgpremie lager is uitgevallen dan verwacht (-0,4 miljard euro). De nominale zorgpremie wordt door de particuliere zorgverzekeraars vastgesteld en geïnd, maar valt desondanks wel onder de collectieve ontvangsten.

Technische aanpassingen in 2007

In 2007 zijn er een tweetal technische aanpassingen in de boeking van kasstromen geweest die invloed hebben op de inkomsten. Deze aanpassingen hebben verder geen beleidsmatige consequenties, noch hebben ze invloed op het EMU-saldo. Ten eerste is het premiedeel van de UFO²-ontvangsten overgeheveld naar de inkomsten. Dit zorgt voor een toename van 0,3 miljard euro. Daarnaast is de werkgeversbijdrage voor de kinderopvang overgeheveld van de inkomsten naar de niet belastingontvangsten. Deze wijziging zorgt voor een afname van de belasting- en premieontvangsten met 0,5 miljard euro. Per saldo zorgen deze technische aanpassingen voor 0,2 miljard euro lagere ontvangsten.

Endogene ontwikkeling in 2007 ten opzichte van Miljoenennota 2007

De endogene ontwikkeling in 2007 is 2,6 miljard euro hoger uitgekomen dan oorspronkelijk verwacht. Deze verschillen ontstaan omdat de daadwerkelijke ontwikkeling van economische indicatoren meestal afwijkt van de geraamde ontwikkeling. Maar ook wanneer de economische indicatoren niet of nauwelijks afwijken van de raming kunnen er verschillen optreden met de raming doordat niet alle belastingsoorten zich even goed laten voorspellen, zelfs indien de economie als geheel zich volgens de verwachting ontwikkelt.

Tabel 3.3 Macro-economische kernvariabelen Ontwerpbegroting 2007 ten opzichte van realisatie

	Ontwerpbegroting 2007	Realisatie	Vershil
Nominale groei BBP	4,8%	4,8%	0,0%
Waardemutatie investeringen in woningen	6,0%	6,8%	0,9%
Waardemutatie particuliere consumptie	3,9%	3,9%	0,0%
Bruto loonontwikkeling marktsector	2,3%	2,4%	0,1%
Werkgelegenheid markt	1,7%	2,4%	0,7%
Arbeidsinkomensquote	79,3%	79,6%	0,3%

De nominale BBP-groei is in 2007 uitgekomen op de oorspronkelijke raming. Onderliggend is er echter wel sprake van afwijkingen ten opzichte van het oorspronkelijke beeld. De investeringen in woningen en de duurzame particuliere consumptie zijn hoger uitgekomen dan oorspronkelijk geraamd, waardoor de ontvangsten bij de omzetbelasting per saldo zijn meegevallen, ook al is de particuliere consumptie als geheel niet hoger uitgekomen.

Bij de loonheffing is de ontwikkeling van de werkgelegenheid de belangrijkste oorzaak van de meevallende opbrengsten. De iets hoger dan geraamde ontwikkeling van de lonen (0,1% boven de raming) heeft slechts een beperkte invloed gehad op de meevallende ontvangsten.

² Uitvoeringsfonds voor de Overheid.

Aansluiting naar EMU-basis

Bij de ontvangsten (belastingen en premies volksverzekeringen) wordt in eerste instantie de cijfers op kasbasis weergegeven, zijnde de ontvangsten van januari tot en met december. Echter, voor de cijfers op EMU-basis zijn de zogeheten 1-maands verschoven kasontvangsten relevant, de ontvangsten van februari 2007 tot en met januari 2008^{3,4}. De premies werknemersverzekeringen worden op transactiebasis weergegeven, waardoor er voor deze post geen aparte aansluiting naar EMU-basis is. De aansluiting naar EMU-basis is 0,2 miljard hoger uitgekomen dan bij de ontwerpbegroting 2007 werd verwacht.

Ontwikkeling van de totale ontvangsten

In onderstaande tabel 3.5 staan de belastingsoorten weergegeven waarvan de ontwikkeling aanzienlijk afwijkt van de economische ontwikkeling.

Tabel 3.4 Ontwikkeling ontvangsten in 2007 op kasbasis (x € miljoen)

	Auto- noom	Endo- geen	End in %	Reali- satie 2007
Omzetbelasting	36	2 263	5,7%	42 216
Accijnzen	- 44	359	3,7%	10 032
Belastingen van rechtsverkeer	- 22	474	8,9%	5 793
Belastingen op een milieugrondslag	79	- 663	- 14,9%	3 855
Inkomensheffing	- 96	- 603	9,9%	- 6 772
Loonheffing	- 666	4 850	6,5%	78 401
Dividendbelasting	- 1 080	604	14,3%	3 750
Vennootschapsbelasting	467	178	1,0%	18 552

De omzetbelasting is sterker toegenomen dan de groei van de economie, en ook sterker dan de groei van de particuliere consumptie als geheel. Dit wordt veroorzaakt door een samenstellingseffect. Er bestaan verschillende tarieven in de omzetbelasting (6% en 19%); bij een toename van de consumptie van goederen die onder het hoge tarief vallen neemt de opbrengst toe, ook wanneer de particuliere consumptie als geheel gelijk blijft. In 2007 zijn de investeringen in woningen en de duurzame particuliere consumptie sterker toegenomen. Deze beide categorieën vallen onder het hoge BTW-tarief.

Bij de accijnzen is de ontwikkeling achtergebleven bij de economische groei. Hiervoor zijn meerdere oorzaken aan te wijzen. Met name de accijnzen op lichte olie, en alcoholaccijnzen zijn achtergebleven, terwijl de accijns op overige minerale oliën wel mee is gegroeid met de economische ontwikkeling. De achterblijvende alcoholaccijnzen worden veroorzaakt door een reeds langer bestaande trend, mensen drinken de laatste jaren steeds minder alcoholische dranken waardoor de ontvangsten achterblijven. Bij de accijnzen op lichte olie laat het effect van de hoge olieprijs zich gelden. Dit effect speelt minder bij de accijns op minerale oliën (diesel) omdat dit meer door zakelijke rijders wordt gebruikt. Dit zakelijke gebruik is minder gevoelig voor een toename van de olieprijs en hangt meer samen met de economische groei.

De hoge ontvangsten bij de belastingen van rechtsverkeer betreft de overdrachtsbelasting. Onder invloed van de stijgende huizenprijzen, met

³ Reden hiervoor is dat de 1-maands verschoven kasontvangsten een betere benadering zijn van de ontvangsten op transactiebasis.

⁴ Uitzondering op de 1-maands verschoven kasontvangsten zijn de inkomensheffing, dividendbelasting, vennootschapsbelasting en successierechten. Hiervoor geldt dat de 1-maands verschoven kasontvangsten geen betere benadering van de ontvangsten op transactiebasis zijn. Daarom worden voor deze belastingsoorten de ontvangsten op kasbasis gebruikt voor het EMU-saldo.

name in de eerste helft van 2007 is de opbrengst toegenomen. De belastingen op milieugrondslag laten daarentegen een grote tegenvaller zien. Dit hangt samen met de warme temperaturen in het begin van 2007 waardoor het verbruik van energie aanzienlijk lager was in die periode. Dit effect werd pas laat in het jaar zichtbaar en leidde daardoor pas bij de Najaarsnota tot een neerwaartse bijstelling van de raming. De vertraging waarmee de warme winter doorwerkte in de belastingontvangsten wordt veroorzaakt door de wijze waarop voor energie wordt betaald. Huishoudens betalen elke maand een voorschot, en eens per jaar volgt een afrekening op basis van het gerealiseerde gebruik, waarbij ook eventueel teveel betaalde energiebelasting wordt teruggegeven. Dit verklaart de vertraging tussen het lagere energieverbruik in het begin van 2007 en de tegenvallende belastingontvangsten bij de energiebelasting later in het jaar.

De ontwikkeling bij de inkomensheffing is minder sterk gerelateerd aan de economische ontwikkeling in het lopende jaar. Dit wordt veroorzaakt doordat burgers pas in het begin van 2008 aangifte hoeven te doen over 2007, waardoor eventuele effecten van de economische groei pas met vertraging zichtbaar worden. De ontwikkeling van de loonheffing (+ 6,5% endogene toename) is positief onder invloed van een redelijk hoge loonontwikkeling (+ 2,4%) en een sterke stijging van de arbeidsdeelname (+ 2,4%). De doorwerking vanuit 2006 vertekent het cijfer in lichte mate, maar daar staat tegenover dat de achterblijvende aanslagoplegging bij de loonheffing die in 2007 heeft plaatsgevonden de cijfers ook vertekent in de andere richting.

De ontwikkeling van de dividendbelasting is in 2007 ver uitgekomen boven de economische groei. Directe oorzaak hiervoor is de sterk toegenomen winstontwikkeling van Nederlandse bedrijven die zich heeft vertaald in hogere dividenduitkeringen. De ontwikkeling van deze belasting is sterk afhankelijk van de conjunctuur en daarmee lastig te voorspellen. In recente jaren (met name 2005) is al eerder sprake geweest van een buitengewone stijging van de opbrengsten van de dividendbelasting.

De endogene ontwikkeling van de vennootschapsbelasting is achtergebleven als gevolg van de doorwerking vanuit 2006. Zoals gerapporteerd in het Financieel Jaarverslag van vorig jaar waren de ontvangsten in 2006 0,9 miljard hoger door incidentele factoren. Dat effect leidt er nu toe dat de endogene ontwikkeling in 2007 achterblijft. Wanneer hiervoor zou worden gecorrigeerd komt de groei van de vennootschapsbelasting hoger uit dan de economische groei.

Endogene doorwerking naar 2008.

De ontvangsten in 2007 zijn in totaal 1,5 miljard euro hoger uitgekomen dan bij de Miljoenennota 2008 werd verwacht. Deze cijfers worden vertekend door een aantal incidenten.

Ten eerste is er bij het nieuwe systeem van aanslagoplegging bij de loonheffing dat in 2007 is ingevoerd enige vertraging opgelopen. Dat heeft ertoe geleid dat er in 2007 circa 0,3 miljard euro minder loonheffing is binnengekomen dan anders het geval zou zijn geweest. Naar verwachting zal deze vertraging zich vanaf 2008 niet meer voordoen, waardoor de opbrengsten vanaf 2008 0,3 miljard euro structureel hoger zijn. Daarnaast zal naar verwachting de achterstand die in 2007 is opgelopen weer worden ingehaald. Als gevolg daarvan zal in 2008 tevens sprake zijn van een incidenteel hogere opbrengst van 0,3 miljard euro.

Daarnaast is in 2007 uiteindelijk de invoering van de rentebox in de vennootschapsbelasting niet doorgedaan doordat er nog geen goedkeuring was van de Europese Commissie. Dat heeft geleid tot 0,3 miljard hogere ontvangsten (op kasbasis) in 2007. Omdat de verwachting is dat de rentebox in 2008 alsnog wordt ingevoerd, zal deze 0,3 miljard hogere opbrengst zich in 2008 niet meer voordoen.

De lagere ontvangsten bij de energiebelasting zijn te wijten aan een uitzonderlijk warme winter begin 2007, en de omvang van deze tegenvaller in 2007 werd pas bij Najaarsnota duidelijk. Deze tegenvaller achten wij deels (voor 0,2 miljard euro) incidenteel.

Tot slot is de technische wijziging waarbij de werkgeverbijdrage kinderopvang is verschoven van de inkomsten naar de niet-belastingontvangsten pas bij Najaarsnota doorgevoerd, waardoor de ontvangsten in 2007 0,5 miljard lager zijn uitgekomen. Per saldo is de endogene doorwerking naar 2008 2,5 miljard euro positief, waarvan 0,3 miljard incidenteel.

Tabel 3.5 Doorwerking 2007 naar 2008 (x € miljard euro)

1. Totale mutatie 2007 t.o.v. Vermoedelijke Uitkomsten	1,5
2. Totaaleffect van incidenten op ontvangsten 2007 (=2a+2b+2c+2d)	- 0,7
2a. Effect op inkomsten van niet doorgaan rentebox in 2007	0,3
2b. Effect op inkomsten van achterstand bij de loonheffing	- 0,3
2c. Effect op inkomsten 2007 overheveling wgbijdrage kinderopvang	- 0,5
2d. Effect op inkomsten 2007 incidentele tegenvaller energiebelasting	- 0,2
3. Structurele doorwerking (=1-2)	2,2
4. Incidentele effecten 2008 als gevolg van 2007 (=4a)	0,3
4a. Effect op inkomsten van inlopen achterstand bij de loonheffing	0,3
5. Totaal doorwerking van 2007 naar 2008(=3+4)	2,5

Internetafbijlage 4. EMU-saldo, EMU-schuld, sociale fondsen en financieringsbehoefte¹

Tabel 4.1 EMU-saldo en financieringsbehoefte (x € miljoen en in % geharmoniseerd BBP)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1 Feitelijk financieringssaldo Rijk (in % geharmoniseerd BBP)	1 256	- 10 426	- 4 335	- 5 020	- 1 496	- 5 815	- 2 934	- 3 587	- 8 002	- 12 327	- 9 277	- 76	4 129	612
2 Financiële transacties	0,4	- 3,4	- 1,4	- 1,5	- 0,4	- 1,5	- 0,7	- 0,8	- 1,7	- 2,6	- 1,9	0,0	0,8	0,1
3 Kas-transactiever verschillen (incl. derdenrekeningen en overig)	- 8 943	1 166	- 617	- 2 382	- 2 471	- 964	464	2 764	1 030	- 1 278	- 646	174	- 2 282	1 555
4 Saldo Rijk (4=1+2+3)	- 1 909	- 1 705	- 8	276	- 403	3 440	4 066	268	1 620	1 422	1 507	456	2 029	885
5 Saldo centrale overheid, niet-Rijk	- 9 596	- 10 965	- 4 960	- 7 126	- 4 370	- 3 339	1 596	- 555	- 5 352	- 12 183 ²	- 8 416	554	3 876	3 052
6 Saldo centrale overheid (6=4+5)	8	110	73	56	203	- 18	60	- 377	- 23	- 35	69	14	40	- 11
7 Saldo lokale overheid (in % geharmoniseerd BBP)	- 9 588	- 10 855	- 4 887	- 7 070	- 4 167	- 3 357	1 656	- 932	- 5 375	- 12 218	- 8 347	568	3 916	3 041
8 Saldo sociale verzekeringsfondsen (in % geharmoniseerd BBP)	- 3,3	- 3,6	- 1,5	- 2,1	- 1,1	- 0,9	0,4	- 0,2	- 1,1	- 2,6	- 1,7	0,1	0,7	0,5
9 EMU-saldo (9=6+7+8)	189	34	583	2 851	13	304	63	- 379	- 2 255	- 2 786 ³	- 966	- 925	75	- 513
10 Financieringsbehoefte (waarvan aflossingen)	0,1	0,0	0,2	0,8	0,0	0,1	0,0	- 0,1	- 0,5	- 0,6	- 0,2	- 0,2	0,0	- 0,1
11 (in % geharmoniseerd BBP)	- 819	- 2 423	- 1 740	- 54	990	4 653	6 525	235	- 2 079	106	729	- 1 032	- 1 260	- 307
12 (in % geharmoniseerd BBP)	- 0,3	- 0,8	- 0,5	0,0	0,3	1,2	1,6	0,1	- 0,4	0,0	0,1	- 0,2	- 0,2	- 0,1
13 (in % geharmoniseerd BBP)	- 10 218	- 13 244	- 6 044	- 4 273	- 3 164	1 600	5 559	- 1 076	- 9 709	- 14 898	- 8 584	- 1 389	2 731	2 221
14 (in % geharmoniseerd BBP)	- 3,5	- 4,3	- 1,9	- 1,2	- 0,9	0,4	1,3 ⁴	- 0,2	- 2,1	- 3,1	- 1,7	- 0,3	0,5	0,4
15 (in % geharmoniseerd BBP)	18 843	23 640	16 223	13 638	20 643	55 200	29 572	22 945	33 400	36 253	28 141	26 918	23 968	26 855
16 (in % geharmoniseerd BBP)	(20 099)	(1 323)	(11 888)	(8 600)	(19 147)	(49 385)	(29 325)	(19 358)	(25 398)	(23 791)	(18 864)	(26 862)	(27 922)	(26 966)

¹ Bron voor de realisatiecijfers (1994-2007) van het EMU-saldo, de EMU-schuld en het BBP zijn het CBS en de Europese Commissie. Eventuele afwijkingen daarvan zijn toegelicht in voetnoten.

² Exclusief de kastransactiecorrectie van het BTW-compensatiefonds van 0,3% BBP.

³ Inclusief de kastransactiecorrectie van het BTW-compensatiefonds van 0,3% BBP.

⁴ Exclusief de opbrengsten van de UMITS-veiling van 0,7 procent BBP (2685 euro).

Tabel 4.2 EMU-schuld (x € miljoen en in % geharmoniseerd BBP)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Geharmoniseerd BBP	290 048	305 261	319 755	342 237	362 464	386 193	417 960	447 731	465 214	476 945	491 184	508 964	534 324	559 537
2. Staatsschuld (conform EMU-definitie)	167 817	181 319	185 256	185 601	189 819	191 279	182 671	185 293	193 863	205 998	215 270	222 786	213 000	211 750
(in % geharmoniseerd BBP)	57,9	59,4	57,9	54,2	52,4	49,5	43,7	41,4	41,7	43,2	43,8	43,8	39,9	37,8
3. Schuld overige overheden	50 449	50 914	51 697	47 726	48 370	44 811	42 094	41 839	41 227	42 011	42 334	43 435	42 831	42 068
(in % geharmoniseerd BBP)	17,4	16,7	16,2	13,9	13,3	11,6	10,1	9,3	8,8	8,8	8,6	8,5	8,0	7,6
4. EMU-schuld	218 266	232 233	236 953	233 327	238 189	236 090	224 765	227 132	235 090	248 009	257 604	266 221	255 831	253 818
(in % geharmoniseerd BBP)	75,3	76,1	74,1	68,2	65,7	61,1	53,8	50,7	50,5	52,0	52,4	52,3	47,9	45,4

Tabel 4.3 Staatsschuld naar instrument (x € miljard)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Gevestigde schuld (0-5 jaar)	163,5	174,2	177,4	178,6	181,7	184,6	174,2	174,4	172,0	182,4	197,1	202,4	197,6	192,3
(5-10 jaar)	67,6	75,2	84,9	93,7	92,5	94,7	91,9	91,7	94,6	95,5	111,2	119,0	112,8	102,0
(10-25 jaar)	69,7	69,5	67,7	71,2	68,9	67,7	63,1	63,9	59,3	68,9	67,9	59,4	55,4	57,0
(25-40 jaar)	19,1	22,4	17,8	5,4	13,4	13,3	10,3	9,9	9,2	18,0	17,9	17,9	21,5	21,3
Overig (o.a. munten)	7,1	7,1	7,0	8,3	6,9	8,9	8,9	8,9	8,9	0,0	0,1	6,1	7,9	12,0
2. Vlottende schuld (DTC's)	3,4	5,7	7,0	5,9	6,8	5,1	5,5	5,8	16,1	20,4	17,8	18,1	14,0	16,8
3. Overig (o.a. munten)	0,9	1,4	0,9	1,5	1,3	1,6	3,0	5,1	5,8	3,2	0,4	2,3	1,4	2,7
4. Totale staatsschuld (conform EMU-definitie)	167,8	181,3	185,3	185,6	189,8	191,3	182,7	185,3	193,9	206,0	215,3	222,8	213	211,8
5. Gemiddeld resterende looptijd vaste schuld (in jaren)	6,9	6,9	6,4	5,9	6,5	6,5	6,3	6,2	6,2	6,2	5,6	6,1	6,4	7,0
6. Gemiddelde couponrente (in %)	7,6	7,6	7,5	7,5	7,3	6,6	6,1	5,7	5,6	5,3	4,8	4,4	4,1	4,1

**Tabel 4.4. ontwikkeling van de EMU-schuldquote
(in % geharmoniseerd BBP)**

	2003	2004	2005	2006	2007
1. EMU-schuldquote	52,1	52,4	52,3	47,9	45,4
2. Effect EMU-saldo op de schuldquote	3,1	1,7	0,3	- 0,5	- 0,4
3. Noemereffect	- 1,3	- 1,6	- 1,9	- 2,6	- 2,1
4. EMU-saldo en BBP-effect (4=2+3)	1,9	0,1	- 1,6	- 3,1	- 2,5
5. Financiële transacties en overig	- 0,4	0,3	1,5	- 1,3	0,0
6. Totale mutatie en schuldquote	1,5	0,4	- 0,1	- 4,4	- 2,5

Internetbijlage 5. Belastinguitgaven

De informatieverstrekking van belastinguitgaven is met ingang van het begrotingsjaar 2002 geïntegreerd in de VBTB-verantwoordingsystematiek. Dit houdt in dat de budgettaire en meer algemene informatie over de belastinguitgaven wordt opgenomen in de Miljoenennota en het Financieel Jaarverslag van het Rijk. Meer specifieke informatie over belastinguitgaven wordt opgenomen in de begrotingen en jaarverslagen van de verscheidene vakdepartementen. Van een beperkt aantal belastinguitgaven zijn op dit moment voorlopige realisatiegegevens beschikbaar over 2007, namelijk van de afdrachtverminderingen in de loonbelasting en van de investeringsfaciliteiten in de inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting waarvoor een aanmeldingsverplichting geldt. Deze realisaties worden vermeld in het FJR 2007. Voor de overige belastinguitgaven zal in de MN 2009 een aangepaste raming 2007 worden opgenomen op basis van de meest recente gegevens van dat moment.

5.1 Afdrachtverminderingen in de loonbelasting

Tabel 5.1 laat de voorlopige realisaties van de afdrachtverminderingen 2007 zien. De realisaties zijn gebaseerd op de informatie die gebruikt is bij het opstellen van de Miljoenennota 2008.

Tabel 5.1: Voorlopige realisaties afdrachtverminderingen 2007 (in € mln)

Afdrachtvermindering	Voorlopige realisatie 2007
Onderwijs (incl WVA starters)	192
Zeevaart	83
Speur- en ontwikkelingswerk	399

5.2 Investeringsfaciliteiten

Tabel 5.2 bevat voorlopige realisatiegegevens over het jaar 2007 voor de investeringsfaciliteiten waarvoor een aanmeldingsverplichting geldt. Alle drie de regelingen zijn gebudgetteerd en kennen daarom een investeringsplafond.

Tabel 5.2: Gegevens investeringsfaciliteiten 2007, geïnvesteerde bedragen (stand 21 februari 2008 x mln.)

Regeling	Investerings- plafond	Voorlopige realisatie 2007
Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (VAMIL)	1 060	1 366
Energie-investeringsaftrek (EIA)	1 324	1 411
Milieu-investeringsaftrek (MIA)*	413	496

* Bij de milieu-investeringsaftrek (MIA) wordt in plaats van een investeringsplafond een investeringsaftrekplafond gehanteerd.

De investeringsplafonds zijn opgesteld uitgaande van de feitelijk voor de regeling kwalificerende investeringsbedragen (dat wil zeggen: na controle en correcties). De voorlopige realisatiecijfers betreffen ongecontroleerde meldingen, waarbij rekening is gehouden met een percentage investeringen dat als gevolg van de intrekking van een aanmelding dan wel controle van het totale investeringsbedrag kan worden afgetrokken. Naar de huidige stand van zaken schommelt dit percentage voor de EIA, MIA en VAMIL rond de 30%. Hiermee is bij de voorlopige realisatiecijfers in de tabel rekening gehouden.

In 2007 zijn alle drie de regelingen gesloten voor investeringen in de periode van 28 november tot 1 januari 2008 vanwege het grote beroep dat op de regelingen voor 28 november is gedaan. Volgens de huidige voorlopige realisatiecijfers kennen alle drie de regelingen een overschrijding.

Internetbijlage 6. Administratieve lastenreductie voor het bedrijfsleven

Deze bijlage bevat een toelichting op de gerealiseerde administratieve lastenreductie in 2007. 2007 stond in het teken van 2 belangrijke zaken:

1. afronding van het administratieve lastenprogramma dat door het vorige kabinet in gang is gezet;
2. formulering van de ambities om in de periode tot 2011 de regeldruk voor ondernemers merkbaar verminderd te hebben.

Hieronder wordt op beide onderwerpen ingegaan.

1. Afronding van het administratieve lastenprogramma

Onder het vorige kabinet is een reductiedoelstelling opgesteld voor de vermindering van administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Deze doelstelling betrof rijksbreed netto 25% minder administratieve lasten ultimo 2007, ten opzichte van december 2002. Eind 2006 stond de teller op een vermindering van cumulatief 16%.

In de Miljoenennota 2007 werd ervan uitgegaan dat ultimo 2007 een administratieve lastenreductie van netto 25,9% zou worden gerealiseerd.

Door de vervroegde verkiezingen heeft het vorige kabinet niet alle aangekondigde reductiemaatregelen voor ondernemers kunnen implementeren en is er, op verzoek van de Tweede Kamer, voor gekozen om de «eindstand» van het vorige kabinet te bepalen op peildatum 1 maart 2007. In de eerste twee maanden van 2007 is een netto reductie gerealiseerd van bijna 4%, waardoor de eindstand van het vorige kabinet is bepaald op bijna 20%. Dit is ook gemeld in het plan van aanpak voor de vermindering van regeldruk voor bedrijven, dat in juli 2007 is aangeboden aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2006/07, 29 515, nr. 202).

Stijgingen en reducties van de administratieve lasten, die hebben plaatsgevonden in 2007 (ná 1 maart), worden toegerekend aan dit kabinet. Uitgaande van de «oude» systematiek van het vorige kabinet is er in de periode vanaf maart tot en met december 2007 rijksbreed sprake geweest van een reductie van ruim 3%. Als de reducties uit de eerste twee maanden van 2007 daarbij worden opgeteld, dan is – volgens de oude methodiek – een reductie bereikt van ruim 7% in 2007 en cumulatief tot en met 2007 ruim 23%. Belangrijkste verklaring waarom de realisatie over 2007 uiteindelijk iets achter is gebleven ten opzichte van de inschatting bij Miljoenennota, is dat een aantal maatregelen die eerder voorzien waren voor 2007, in werking zijn getreden per 1 januari 2008 (bijvoorbeeld het activiteitenbesluit en het besluit Bodemkwaliteit bij VROM).

Zoals bekend is er in 2007 besloten, vanuit de kabinetsambitie om in de periode tot 2011 de administratieve lasten voor ondernemers nog eens met 25% teruggebracht te hebben, een nieuwe grondslag te bepalen. Daarvoor is de «Nulmeting administratieve lasten bedrijven» gestart die onlangs is afgerond. De peildatum bij deze nulmeting is 1 maart 2007. Het kabinet vindt het van belang dat de AL-maatregelen die ná 1 maart 2007 zijn ingegaan, vanaf nu worden gerelateerd aan de uitkomsten van deze

nulmeting. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de Voorjaarsbrief over het regeldrukprogramma die separaat in mei aan de Tweede Kamer is gestuurd. In onderstaande box wordt op hoofdlijnen een kwalitatieve toelichting gegeven op enkele maatregelen vanaf 1 maart 2007.

Samenvallen commerciële en fiscale jaarrekening (Justitie/Financiën)

Kleine vennootschappen kunnen bij het opstellen en deponeren van de jaarrekening op grond van Boek 2 BW voortaan volstaan met waardering van hun balansposten op basis van fiscale grondslag. Concreet betekent dit dat zij voor de jaarrekening gebruik kunnen maken van dezelfde cijfers als voor hun winstaangifte op basis van de Wet Vennootschapsbelasting 1969. Het wetsvoorstel tot wijziging van Boek 2 BW (31 136) dat deze mogelijkheid formaliseert, ligt in het parlement. Omdat het voorstel regelt dat de fiscale grondslag op het boekjaar 2007 kan worden toegepast, kan hierop bij het opstellen van de jaarrekening over 2007 al worden geanticipeerd. Na inwerkingtreding van het wetsvoorstel kunnen de jaarstukken vervolgens in XBRL eenvoudig worden gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel en ingediend bij de Belastingdienst. De Nederlandse XBRL-taxonomie is namelijk al ingericht op doorwerking van deze faciliteit in financiële administratiepakketten.

Digitalisering van het APK-keuringsbewijs (VenW)

Vanaf juli 2007 is het voor garagebedrijven mogelijk om rechtstreeks APK-afmeldingen te doen via de internetsite van de RDW. Met de introductie van deze online dienstverlening is het ook mogelijk geworden om keuringsrapporten te printen. Voor garagebedrijven betekent dit een forse administratieve lastenverlichting: met de hand invullen van rapporten en het archiveren van doorslagen hoort daarmee tot het verleden. De keuringsgegevens zijn namelijk in het register van de RDW opgeslagen en de keuringsrapporten worden hieruit rechtstreeks afgedrukt.

Digitalisering receptenverkeer en invoering nieuwe geneesmiddelenwet (VWS)

Tot voor kort was er een papieren recept nodig voor het verkrijgen van medicijnen. Vanaf medio 2007 hoeft dat niet meer. Recepten kunnen dan elektronisch verstuurd worden door de (huis) arts aan de apotheker, die de geneesmiddelen vervolgens kan afgeven aan de patiënt.

Op 1 juli 2007 is de geneesmiddelenwet in werking getreden (vervanging van de Wet op de geneesmiddelenvoorziening). In delen van de oude regelgeving werd zeer gedetailleerd beschreven hoe met zaken omgegaan moest worden. De nieuwe geneesmiddelenwet regelt veel minder dan voorheen de manier waarop de apotheker zijn beroep uitoefent. Naast het verdwijnen van de drogistenvergunning keert in het wetsvoorstel een groot aantal bepalingen omtrent de beroepsuitoefening van apothekers niet meer terug. Uitgangspunt daarbij is dat apothekers zelf een verantwoorde invulling geven aan hun beroepsuitoefening.

Regeling uniforme saneringen (VROM)

Milieuregelgeving op het gebied van bodem wordt door burgers en bedrijven vaak als complex en bureaucratisch ervaren. Het doel van het Besluit uniforme saneringen is het vereenvoudigen en versnellen van de bodemsaneringsprocedure en het verlagen van de kosten van bodemsanering voor eenvoudige standaard bodemsaneringen. Het Besluit uniforme saneringen vermindert de administratieve lasten voor burgers en bedrijven en de uitvoeringslasten voor decentrale overheden aanzienlijk. Ook kan de sanering, voor de eenvoudige standaard gevallen, veel sneller worden gestart. De gewijzigde Regeling uniforme saneringen is met ingang van 1 juli 2007 van kracht.

2. Kabinetsaanpak voor de komende periode

In het beleidsprogramma heeft dit kabinet aangekondigd stevig te willen inzetten op het merkbaar verminderen van regeldruk voor ondernemers. Daarbij staat de beleving van de ondernemer over de regeldruk centraal bij het identificeren van problemen en het formuleren van oplossingen op het terrein van regeldruk. Dit betekent dat de overheid samen met de ondernemer gaat bekijken hoe de regeldruk merkbaar kan worden vermindert.

Het kabinet heeft haar ambities uit het beleidsprogramma concreet beschreven in bovengenoemde aanpak uit juli 2007. Conform goed gebruik, zal het kabinet in de periode tot en met 2011 periodiek aan de Tweede Kamer rapporteren over de voortgang bij het bereiken van deze ambities. De eerstvolgende brief zal de Tweede Kamer in mei 2008 ontvangen. Voor een uitgebreide toelichting op de voortgang van het totale programma wordt verwezen naar deze Voorjaarsbrief. Hieronder wordt dan ook volstaan met een weergave van de belangrijkste activiteiten uit 2007:

- Start van het vinden van oplossingen op die terreinen die op de lijst van concrete problemen van ondernemers staan (bijlage 1 uit PvA juli 2007);
- Start van de Update van de «Nulmeting administratieve lasten bedrijven 2007» (aanbesteding en uitvoering);
- Start van de Quick scan op het terrein van de Nalevingkosten;
- Start van fundamentele verkenningen op de terreinen bouw (Commissie Dekker) en transport (Commissie Noordzij);
- Opzet van de zogenoemde belevingsmonitor, om na te gaan of en in welke mate de beleefde regeldruk bij ondernemers aan veranderingen onderhevig is;
- Kabinetsstandpunt over Lex Silencio (december 2007) waarin beschreven staat hoe het kabinet de ruime invoering van dit instrument bij vergunningverleningen wil vormgeven;
- Stimuleren van gemeenten bij hun lokale regeldrukaanpak, als invulling van de afspraken uit het in mei 2007 gesloten Bestuursakkoord met de VNG over regeldrukreductie op decentraal niveau;
- In 2007 is een start gemaakt met de implementatie van het actieplan van de EU om administratieve lasten te verminderen. Ook proberen we de besluitvorming in Brussel te beïnvloeden om de administratieve lasten voor Nederland vanuit EU-regelgeving tot een minimum te beperken.

Internetbijlage 7. Verticale toelichting bij Financieel Jaarverslag Rijk 2007

De verticale toelichting geeft voor alle begrotingen een overzicht van en toelichting op de belangrijkste budgettaire veranderingen, die zich sinds Miljoenennota 2007 hebben voorgedaan in het begrotingsjaar 2007. In het Financieel Jaarverslag van het Rijk zijn de toelichtingen op de sectoren Rijksbegroting in enge zin, Sociale Zekerheid en Zorg weergegeven. In deze internetbijlage wordt per begroting een cijfermatig overzicht gepresenteerd, gevolgd door de voornaamste veranderingen gedurende 2007. Voor een meer gedetailleerde toelichting op de veranderingen wordt verwezen naar de afzonderlijke departementale Jaarverslagen en de slotwetten.

De verticale toelichting onderscheidt drie categorieën mutaties:

- 1) Mee- en tegenvallers;
- 2) Beleidsmatige mutaties;
- 3) Technische mutaties.

Alle overboekingen, desalderingen, statistische correcties en mutaties die niet tot de ijklijn behoren, zijn in de laatste categorie «technische mutaties» geclusterd. Overigens hebben vrijwel alle overboekingen en desalderingen wél een beleidsmatig karakter. Dit komt tot uitdrukking in de toelichtingen. Ingeval samenhangende mutaties in meerdere categorieën voorkomen, worden deze éénmaal toegelicht.

De totalen per begroting worden in eerste instantie gepresenteerd exclusief de bedragen die onder de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) vallen. Door middel van een aansluitregel wordt het deel van de begroting dat onder HGIS valt, zichtbaar gemaakt. De laatste regel geeft per begroting de totaalstand inclusief HGIS aan. De veranderingen die optreden binnen het HGIS-deel van de begroting worden gepresenteerd en toegelicht in de verticale toelichting van alle HGIS-uitgaven.

Bij het coalitieakkoord is besloten tot de oprichting van programmaministeries voor Jeugd en Gezin en Wonen, Wijken en Integratie. Deze programmaministeries hadden over 2007 nog geen eigen begroting. Daarom is in dit Financieel Jaarverslag geen verticale toelichting over deze begrotingen opgenomen. De programmaministeries hebben vanaf begrotingsjaar 2008 een eigen begroting en zullen dus volgend jaar apart opgenomen worden.

De ondergrens voor het toelichten van mutaties is afhankelijk van de omvang van de begroting en verschilt voor de verschillende categorieën mutaties. De post diversen bevat de mutaties die onder de ondergrens vallen en wordt in principe alleen toegelicht indien zich bijzonderheden voordoen.

Huis der Koningin

I HUIS DER KONINGIN: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	5,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS) Totaal Internationale samenwerking	5,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	5,9

Staten-Generaal

IIA STATEN-GENERAAL: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	123,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 0,3
	- 0,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	3,4
	3,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	5,6
	5,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	8,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS) Totaal Internationale samenwerking	131,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	131,6

IIA STATEN-GENERAAL: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	2,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,1
	0,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,0
	2,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	2,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	4,2
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	4,2

Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten**IIB OVERIGE HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINETTEN: UITGAVEN**

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	95,4
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 6,2
	- 6,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,6
	2,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	3,8
	3,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	0,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	95,7
Totaal Internationale samenwerking	0,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	95,8

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	2,8
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,7
	0,7
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,3
	0,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	1,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	3,8
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	3,8

Diversen (mee- en tegenvallers)

Door vertraging van de nieuwbouw van de Raad van State vallen de uitgaven in 2007 4 mln. lager uit. Dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2008.

Algemene Zaken

III ALGEMENE ZAKEN: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	55,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 5,8
	- 5,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Coördinatie algemeen regeringsbeleid (CA)	5,0
Diversen	0,4
	5,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,3
	0,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 0,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	55,1
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	55,1

III ALGEMENE ZAKEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	1,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,0
	0,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,5
	0,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	0,5
	0,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	1,8
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	1,8

Coördinatie algemeen regeringsbeleid

Conform Coalitieakkoord zijn middelen toegevoegd aan de begroting van het Ministerie van Algemene Zaken voor de versterking van het algemene regeringsbeleid.

Koninkrijksrelaties

IV KONINKRIJKSRELATIES: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	156,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 8,1
	- 8,1
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Quick wins	7,0
Reservering bijstand verbetering gevangeniswezen Nederlandse Antillen	- 9,1
Schuldsanering Aruba (Aruba deal)	- 7,3
Sociaal Economisch Initiatief (SEI)	8,0
Storting aandeel van de BES-eilanden ihkv overgangsakkoord	75,5
Diversen	11,6
	85,7
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	14,0
	14,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	91,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	247,8
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	247,8

IV KONINKRIJKSRELATIES: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	13,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	1,6
	1,6
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,0
	0,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 0,1
	- 0,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	1,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	14,5
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	14,5

Schuldsanering Aruba (Arubadeal)

Aangezien Aruba niet aan de voorwaarde van begrotingsevenwicht heeft voldaan, vallen de gereserveerde middelen voor schuldsanering Aruba in 2007 vrij. Conform bestaande afspraken worden deze middelen toegevoegd aan de begroting 2008.

Quick wins

Als aanvulling op het Sociaal Economisch Initiatief (SEI) zijn in het transitieakkoord afspraken gemaakt over zogenaamde quick wins. Het gaat hierbij om eenmalige begrotingssteun op korte termijn voor 2007 aan het Land Nederlandse Antillen, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Dit stelt de eilanden in staat om een aantal urgente problemen op te lossen.

Reservering bijstand verbetering gevangeniswezen Nederlandse Antillen

Nederland ondersteunt de Nederlandse Antillen via het Plan Veiligheid Nederlandse Antillen bij een duurzame verbetering van onder meer het gevangeniswezen. Naar aanleiding van een recent onderzoek van het VN Committee Against Torture (CAT) is duidelijk geworden dat de situatie binnen het gevangeniswezen op de Nederlandse Antillen niet volledig aan de internationale eisen voldoet. Hoewel het gevangeniswezen in eerste aanleg een verantwoordelijkheid van de Nederlandse Antillen zelf is, is besloten tot een reservering voor mogelijke bijstand. Daartoe is 9,5 mln. overgeheveld van de begroting van Binnenlandse Zaken naar de begroting Koninkrijksrelaties. Van dit bedrag wordt 9,1 mln. meegenomen naar 2008.

Sociaal economisch initiatief (SEI)

Deze investeringsimpuls richt zich op het versterken van de economische structuur van de eilanden door middel van publieke investeringen. In het transitieakkoord van 12 februari 2007 is meerjarig 33 mln. toegezegd aan Sint Maarten en Bonaire, Saba en Sint Eustatius (BES) voor de investeringsimpuls SEI.

Storting aandeel van de BES-eilanden in het kader van het overgangsakkoord

Bonaire, Sint Eustatius en Saba hebben ingestemd met het financiële toezicht. Daarom zal Nederland, conform de afspraak in het overgangsakkoord d.d. 12 februari 2007, de betalingsachterstanden van deze eilanden saneren en het BES-aandeel in de onverdeelde schuld van het land Nederlandse Antillen storten op een geblokkeerde bestemmingsrekening bij de Bank Nederlandse Antillen.

Hiervoor zijn middelen ingezet die op de aanvullende post van het Rijk waren gereserveerd.

Diversen (beleidsmatige mutaties)

Een deel van deze diversenpost wordt verklaard omdat voor de implementatie van de staatkundige veranderingen op de Nederlandse Antillen is de Directie Koninkrijksrelaties tijdelijk versterkt met een projectorganisatie inclusief werkbudget (2,3 mln.).

Buitenlandse Zaken

V BUITENLANDSE ZAKEN: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	7 014,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Afdrachten aan de EU	- 155,6
	- 155,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 155,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	6 858,6
Totaal Internationale samenwerking	5 005,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	11 863,8

V BUITENLANDSE ZAKEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	611,4
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Perceptiekostenvergoedingen	15,6
	15,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	15,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	627,0
Totaal Internationale samenwerking	345,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	972,8

Relatie begroting Buitenlandse Zaken en de Homogene groep internationale samenwerking (HGIS)

Er zijn twee soorten uitgaven op de begroting van Buitenlandse Zaken: HGIS en niet-HGIS. Niet-HGIS uitgaven zijn de afdrachten aan de Europese Unie. De HGIS-uitgaven staan op diverse begrotingen en worden elders toegelicht; hier wordt alleen ontwikkeling van de EU-afdrachten belicht, de HGIS-uitgaven van Buza komen terug in de Verticale Toelichting voor de HGIS.

EU-afdrachten

Er deden zich in 2007 een aantal ontwikkelingen voor m.b.t. de afdrachten aan de Unie. Zo deed zich in het begin van 2007 om technische redenen een meevaller uit 2006 voor (die het gevolg was van lagere uitgaven). Eenzelfde beweging over de jaargrens deed zich aan het einde van 2007 voor. Het saldo van beide mutaties is een tegenvaller van 160 mln. Daarnaast zijn de BTW- en BNI-cijfers herijkt over de periode 1989–2006. Doordat over die periode meer ontvangen en minder is uitgegeven dan geraamd op de EU-begroting, zijn de afdrachten van Nederland voor 2007 verlaagd met 310 mln. Ook vielen de invoerrechten hoger uit dan

geraamd. De invoerrechten zijn moeilijk te voorspellen omdat het relatief onvoorspelbaar is in welk EU-land hoeveel import wordt ingeklaard, en daarmee waar de invoerrechten terechtkomen.

Perceptiekostenvergoedingen

Per saldo is in 2007 meer ontvangen dan geraamd (16 mln.).

Perceptiekostenvergoedingen zijn vergoedingen die Nederland ontvangt voor het innen van landbouwheffingen en invoerrechten. De vergoeding bedraagt 25% van de geïnde middelen. Door lagere landbouwheffingen en lagere invoerrechten, daalden de perceptiekostenvergoedingen bij Najaarsnota met 23 mln. Bij de Slotwet vielen de invoerrechten hoger uit dan geraamd (de hierboven bij de EU-afrachten genoemde 150 mln.), waardoor de inningsvergoeding 39 mln. hoger uitviel.

Justitie

VI JUSTITIE: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	5 881,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Bijdrage RVDR	- 21,3
COA	119,5
Lagere legesontvangsten IND	18,0
Rechtsbijstand en schuldsanering	15,0
Diversen	3,6
	134,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Afrekening vreemdelingenbewaring 2006	24,7
Brandveiligheidsmaatregelen COA	32,0
Brandveiligheidsmaatregelen DJI	108,7
Eindejaarsmarge 2006	37,2
Hogere instroom OTS en voogdij bij BJZ	15,0
Overcapaciteit gevangeniswezen	- 75,4
Overgangsrecht wet inburgering	45,0
Voorlopige afrekening outputfinanciering DJI 2007	- 17,7
Diversen	47,2
	216,7
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Loonbijstelling tranche 2007	99,6
Overgang DI&I voor programmabegroting Wonen Wijken Integratie	- 438,7
Diversen	51,3
	- 27,1
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 27,1
	- 314,9
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	36,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	5 917,6
Totaal Internationale samenwerking	7,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	5 925,2

VI JUSTITIE: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	1 028,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Ontvangst griffierechten	- 20,6
Diversen	42,7
	22,1
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Afroom en verrekening resultaat DJI	68,5
Diversen	6,6
	75,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	16,0
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 9,9
	6,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	103,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	1 131,9
Totaal Internationale samenwerking	0,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	1 132,2

Bijdrage Raad voor de rechtspraak (Rvdr)

Door een lagere instroom dan geraamd, treedt bij de Raad voor de rechtspraak een meevaller op van circa 13 mln. Daarnaast is de bijdrage aan de Raad verlaagd doordat het eigen vermogen in 2006 boven het genormeerde maximum van 5% lag.

Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)

De uitstroom uit het COA van vreemdelingen onder de oude vreemdelingenwet blijft achter bij de ramingen. Dit leidt tot een hogere bezetting en lagere krimpkosten bij het COA.

Lagere legesontvangsten Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND)

In 2007 doet zich een tegenvaller voor bij de Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND) als gevolg van niet ontvangen leges. De verklaring voor deze tegenvaller is onder andere een besparingsverlies als gevolg van vertraging in de ophoging van de leges voor naturalisatie en het doorberekenen van kosten voor procesvertegenwoordiging in de leges. In de begroting zijn verder abusievelijk legesopbrengsten opgenomen voor producten waar (tijdelijk) geen leges voor kunnen worden geheven. Om deze lagere ontvangsten op te vangen, is de bijdrage van Justitie aan de IND verhoogd.

Rechtsbijstand en schuldsanering

Het aantal civiele toevoegingen en reguliere straf toevoegingen en het aantal zaken schuldsanering stijgen boven de meerjarenramingen uit. Met het beschikbaar gestelde geld wordt de groei opgevangen.

Afrekening vreemdelingenbewaring 2006

Deze post wordt gevormd door de afrekening 2006 met DJI en heeft betrekking op de outputfinanciering voor de vreemdelingenbewaring.

Brandveiligheidsmaatregelen Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)
COA heeft naar aanleiding van de Schipholbrand de nodige aanpassingen gedaan om de brandveiligheid van haar panden te verbeteren.

Brandveiligheidsmaatregelen Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)
DJI heeft naar aanleiding van de Schipholbrand de nodige aanpassingen gedaan om de brandveiligheid van haar panden te verbeteren.

Eindejaarsmarge 2006

Bij Voorjaarsnota 2007 is de eindejaarsmarge 2006 uitgekeerd. Zij is bij ontwerpbegroting verdeeld.

Hogere instroom ondertoezichtstelling (OTS) en voogdij bij Bureaus Jeugdzorg (BJZ)

De instroom bij de Bureaus Jeugdzorg voor OTS en voogdij is in 2007 hoger dan voorzien. Er is voor gekozen om hiervoor extra middelen ter beschikking te stellen.

Overcapaciteit gevangeniswezen

Om tekorten aan celplaatsen voor jeugdigen en vreemdelingen op te lossen, alsmede de kosten van de noodzakelijke brandveiligheidsmaatregelen en van groepsverkleining in de jeugdinrichtingen te dekken, is besloten om het geprognosticeerde overschot aan middelen voor celplaatsen voor volwassenen hiervoor in te zetten.

Overgangsrecht Wet Inburgering

Inburgeraars die in 2006 zijn gestart met een inburgeringscursus onder de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB), mogen deze in 2007 nog afmaken. Voor de extra kosten die hiermee gemoeid zijn, zijn in 2007 middelen aan de Justitiebegroting toegevoegd.

Voorlopige afrekening outputfinanciering DJI 2007

De bijdrage van het ministerie van Justitie aan de DJI wordt met 17,7 mln. verlaagd door minder behoefte aan sanctieplaatsen en een lagere bezetting van de bestaande plaatsen.

Ontvangsten griffierechten

De ontvangsten voor de griffierechten zijn lager uitgevallen dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door een lagere instroom bij de gerechten en een verschuiving naar relatief lichtere zaken (waarvoor een lagere bijdrage aan griffierechten geldt).

Afroom en verrekening resultaat DJI

De afrekening van DJI over 2006 leidt deels tot een terugbetaling aan het moederdepartement. Het bedrag dat DJI per saldo over 2006 moet terugbetalen (43,7 mln.) is ingezet ten behoeve van brandveiligheidsmaatregelen.

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

VII BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJSRELATIES: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	6 411,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 60,6
	- 60,6
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
GBO.overheid	26,3
KLPD helikopters	- 22,4
Ziektekostenvoorziening Rijkspersoneel (ZVR)	25,0
Diversen	35,7
	64,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Loonbijstelling tranche 2007	109,2
Nieuwe wet inburgering	168,2
Onderwijsachterstanden	50,6
Openbare geestelijke gezondheidszorg	51,2
Overgang GSB	- 642,8
Overhevelen budget GSB van BZK naar WWI	- 88,6
Volwasseneneducatie	72,3
Vut prepensioen levensloop/functioneel leeftijdsontslag (VPL/FLO)	69,5
Werkmaatschappij	50,9
Diversen	44,6
	- 114,9
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 111,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	6 300,2
Totaal Internationale samenwerking	0,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	6 300,6

VII BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	314,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	10,8
	10,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,5
	2,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Nieuwe wet inburgering	168,2
Onderwijs achterstanden	50,6
Openbare geestelijke gezondheidszorg	51,2
Overgang GSB	- 642,8
Volwasseneneducatie	72,3
Werkmaatschappij	50,9
Diversen	39,1
	- 210,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 197,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	116,7
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	116,7

Diversen (mee- en tegenvallers)

De lagere uitgaven onder de post diversen worden voor – 11,3 mln. verklaard door vertraging bij de invoering van de vingerscan op de Nederlandse identiteitskaart (NIK). Daarnaast zijn er in het kader van het schattingsbesluit in 2004 middelen aan de BZK-begroting toegevoegd ter compensatie van de weglek van de WAO in de WW (waar overheids-werkgevers eigenrisicodragers zijn). Overheidswerkgevers hebben in 2007 geen beroep gedaan op de compensatieregeling, wat leidt tot een meevaller van 10,2 mln. Tenslotte, het beroep op het Bijdragebesluit kosten opsporing en ruiming conventionele explosieven Tweede Wereldoorlog 2006, de zgn. bommenregeling, is 7,4 mln. lager uitgevallen.

GBO.overheid

De gemeenschappelijke beheerorganisatie (GBO.overheid) beheert overheidsbrede ICT voorzieningen. Voor 2007 is de begroting met 26,3 mln. verhoogd ten behoeve van de GBO.overheid. De uitgavenverhoging hangt samen met de explosieve groei in het gebruik van DigiD en de Overheidstoegangsportaal (OTP).

KLPD helikopters

De verwerving van nieuwe helikopters voor het KLPD (Korps Landelijke Politiedienst) heeft vertraging opgelopen. Het KLPD heeft hiervoor eerder bijdragen ontvangen en op de balans opgenomen. Deze zijn in 2007 verrekend door middel van een verlaging van de algemene bijdrage met 22,4 mln.

Ziektekostenvoorziening Rijkspersoneel (ZVR)

In 2006 is de ZVR-regeling afgeschaft. Voor de eenmalige slotuitkering waren middelen vanuit de jaren 2007 tot en met 2010 naar 2006 gehaald. In 2006 is dit budget echter niet volledig uitgeput. De resterende middelen zijn via de eindejaarsmarge overgeheveld naar 2007 en ingezet voor de financiering van de nieuwe arbeidsvoorwaardenovereenkomst Rijk.

Diversen (beleidsmatige mutaties)

De post diversen wordt voor 14,6 mln. verklaard door lagere uitgaven in het kader van de liquidatie van de Dienst Geneeskundige Verzorging Politie. Daartegenover staan hogere uitgaven voor onder meer voorkoming van fraude bij stemcomputers (6,0 mln.), het onderhoudscontract van C2000 (11,2 mln.) en diverse andere kleine posten.

Nieuwe wet inburgering

De middelen van de begroting van Justitie voor inburgering zijn in 2007 ondergebracht in de brede doeluitkering Sociaal, Integratie en Veiligheid (BDU-SIV) ten behoeve van het Grotestedenbeleid (GSB).

Onderwijsachterstanden

De middelen van de begroting van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het onderwijsachterstandenbeleid zijn in 2007 ondergebracht in de BDU-SIV ten behoeve van het GSB.

Openbare geestelijke gezondheidszorg

Met de inwerkingtreding van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) in 2007 zijn de AWBZ middelen voor de openbare geestelijke gezondheidszorg van de begroting van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ondergebracht in de BDU-SIV ten behoeve van het GSB.

Volwasseneneducatie

De middelen van de begroting van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor de uitvoering van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs zijn in 2007 ondergebracht in de BDU-SIV ten behoeve van het GSB.

Overgang GSB en overhevelen budget GSB van BZK naar WWI

De minister voor WWI is met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2007 verantwoordelijk voor het GSB. Daarom is het daarmee samenhangende budget, inclusief de bijdragen voor GSB van andere departementen, bij Miljoenennota toegevoegd aan de begroting van WWI.

VUT prepensioen levensloop/functioneel leeftijdsontslag (VPL/FLO)

Met ingang van 2006 is de regelgeving betreffende VUT en prepensioen gewijzigd. De gewijzigde regelgeving leidde ertoe dat de vroegpensioenregeling Afup van de sector Politie niet paste in het nieuwe fiscale regime. In reactie hierop zijn in de sector Politie nieuwe voorzieningen getroffen, die hebben geleid tot een fiscaal zuivere regeling. Ter dekking van de extra lasten die hieruit voor de begroting volgen, is een overboeking gedaan vanuit de gereserveerde arbeidsvoorwaardenruimte. Structureel leidt de nieuwe regeling tot besparingen.

Werkmaatschappij

De Werkmaatschappij levert diensten aan de Rijksoverheid op het terrein van bedrijfsvoering. De kosten van deze diensten worden doorberekend aan de deelnemende departementen.

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	28 851,6
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Bijstelling autonome raming studiefinancieringsbeleid	- 44,3
Incidentele afroaming vervangingsfonds	- 30,0
Leerlingen- en studentenaantallen	40,3
Diversen	26,7
	- 7,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Kinderopvang	465,7
Transitietraject inburgering	40,0
Zorgmiddelen	69,5
Diversen	- 8,1
	567,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Kinderopvang (van begroting SZW)	1 567,9
Loonbijstelling tranche 2007	588,5
Prijsbijstelling tranche 2007	80,4
Diversen	71,9
Niet tot een ijklijn behorend	
Bijstelling autonome raming studiefinancieringsbeleid	133,8
Diversen	2,5
	2 445,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	3 004,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	31 856,4
Totaal Internationale samenwerking	64,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	31 920,4

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	1 344,7
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	66,1
Beleidsmatige mutaties	66,1
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	14,1
Technische mutaties	14,1
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	64,3
Niet tot een ijklijn behorend	
Werkgeversbijdrage kinderopvang	477,0
Diversen	18,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	559,7 639,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	1 984,5
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	1 984,5

Bijstelling autonome raming studiefinancieringsbeleid

De gerealiseerde uitgaven van 2006 en januari 2007 gaven aanleiding tot het neerwaarts bijstellen van de ramingen op het vlak van studiefinanciering en tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten. Verder bleef in 2007 het aantal gerechtigden dat gebruik maakt van de WTOS-regeling (Wet Tegemoetkoming Onderwijsbijdragen in Schoolkosten) achter bij de raming.

Incidente afroming vervangingsfonds

De omvang van de reserves in het vervangingsfonds (VF), in het leven geroepen om de bekostiging van vervangende leerkrachten afdoende op te vangen, is neerwaarts bijgesteld. Deze bijstelling brengt de reserves van het VF binnen de bandbreedte zoals afgesproken in de beheersovereenkomst tussen VF en OCW.

Leerlingen- en studentenaantallen

In 2007 hebben meer scholieren en studenten onderwijs genoten dan ten tijde van de totstandkoming van de ontwerpbegroting 2007 verondersteld. Deze stijging deed zich grotendeels voor bij het Voortgezet en Hoger Onderwijs. Tegenover deze stijgingen stonden neerwaartse deelnamebijstellingen bij Primair en Wetenschappelijk Onderwijs.

Diversen

Onder deze post bevinden zich onder meer de hogere uitgaven bij primair onderwijs als gevolg van de invoering van het onderwijsnummer. Ook de overschrijding op het budget van de leerling gebonden zorgmiddelen

schuilt onder de post «diversen». Dit laatste was het gevolg van een stijging van het aantal deelnemers met een indicatie alsook verhoging van het subsidiebedrag.

Kinderopvang

De realisatie over 2007 is hoger uitgevallen dan was geraamd. Het verschil tussen raming en realisatie is grotendeels veroorzaakt door een hogere groei dan was geraamd. Zo heeft onderschatting plaatsgevonden van de gevolgen van de invoering van de verplichte werkgeversbijdrage, de hogere tegemoetkoming en de motie Van Aartsen/Bos. Een andere oorzaak ligt in de forse omvang van nabetalings in 2007 over 2006.

De groei in 2007 heeft zich in alle inkomensgroepen voorgedaan en bij alle vormen van opvang (dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang). Met name het gebruik van gastouderopvang is zeer sterk gestegen in 2007.

Transitietraject inburgering

Op de aanvullende post bij Financiën is in 2006 budget gereserveerd voor het transitiebudget voor ROC's in verband met de afschaffing van de gedwongen winkelnering bij het inkopen van inburgeringscursussen. Het budget is overgeheveld naar OCW.

Zorgmiddelen

Bij augustusbesluitvorming heeft het kabinet extra geld uitgetrokken om de toename van het aantal zorgleerlingen adequaat op te vangen. Zo laat het aantal leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs en met ambulante begeleiding in het reguliere onderwijs (rugzakken) een forse groei zien. Overigens is bij najaarsnota dit budget met 15 mln. neerwaarts bijgesteld doordat er minder beroep op de regelingen werd gedaan dan geraamd.

Kinderopvang (van begroting SZW)

Het beleid ten aanzien van kinderopvang is overgegaan van de begroting van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar de begroting van Onderwijs, Cultuur en wetenschap. De daarmee gemoeide programma-uitgaven zijn bij Voorjaarsnota overgeheveld naar het Ministerie van OCW.

Diversen

Onder deze post valt onder meer de overheveling van de emancipatiebudgetten van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Daarnaast schuilt achter deze post een terugstorting vanuit het Participatiefonds in verband met wachtgelden.

Bijstelling autonome raming studiefinancieringsbeleid

Naar aanleiding van realisatiecijfers uit 2006 en januari 2007 is het bedrag voor niet-relevante, rentedragende leningen alsook de uitgaven voor de prestatiebeurs opwaarts bijgesteld.

Diversen (mee- en tegenvallers)

De hogere ontvangsten hebben onder meer te maken met niet-geraamde terugontvangsten in verband met de afrekening van onderwijssubsidies over de periode 2002–2006. Verder zijn de ontvangsten voor wat betreft de studiefinanciering opwaarts bijgesteld naar aanleiding van realisatiecijfers uit 2006 en januari 2007.

Diversen (technische mutaties)

Het betreft hier voornamelijk de budgetoverdracht van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in verband met de kinderopvang.

Werkgeversbijdrage kinderopvang

Aangezien de kinderopvanguitgaven op de begroting van OCW opgenomen zijn, dienen ook de werkgeverbijdragen voor de kinderopvang te worden verantwoord op diezelfde begroting. De werkgeversbijdrage loopt mee in het lastenkader en zal daarom als niet relevante ontvangst voor het uitgavenkader meelopen op de OCW-begroting.

Nationale Schuld

IXA NATIONALE SCHULD (TRANSACTIONEBASIS): UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	13 820,4
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Rentelasten kasbeheer	63,9
Diversen	0,0
	63,9
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Aanpassen rente Nationale Schuld	- 10 999,8
Diversen	- 9,6
	- 11 009,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,5
Niet tot een ijklijn behorend	
Aanpassen rente Nationale Schuld	10 999,8
Leningen kasbeheer	- 127,0
Mutaties rekening courant	- 393,3
Rente sociale fondsen	93,6
Wijziging geldmarktberoep en rente	101,2
Wijziging kapitaalmarktberoep en rente	- 196,0
Diversen	24,8
	10 503,60
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 442,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	13 378,30
Totaal Internationale samenwerking	0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	13 378,30

IXA NATIONALE SCHULD (TRANSACTIONEBASIS): NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	1 239,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 10,5
	- 10,5
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Aanpassing rente nationale schuld	- 154,2
Diversen	3,1
	- 151,1
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Aanpassing rente nationale schuld	154,2
Leningen kasbeheer	120,7
Wijziging geldmarktberoep en rente	96,6
Diversen	- 3,6
	367,9
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	206,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	1 445,80
Totaal Internationale samenwerking	0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	1 445,80

Aanpassing rente nationale schuld

Conform het Coalitieakkoord is de rente die samenhangt met de Nationale Schuld, buiten de budgetdisciplinesector Rijksbegroting gebracht, zodat het met een minteken is opgenomen bij beleidsmatige mutaties en met een plusteken bij de technische/niet tot de ijklijn behorende mutaties.

Rentebaten en -lasten kasbeheer

De rentelasten kasbeheer zijn hoger uitgevallen voornamelijk als gevolg van de gewijzigde korte rente.

Leningen kasbeheer

Gewijzigd leengedrag van RWT's (Rechtspersonen met een wettelijke taak) en Baten Lasten diensten leiden tot een aanpassing van de uitgaven en ontvangsten leningen kasbeheer.

Mutaties rekening courant/Rente sociale fondsen

De inleg van de sociale fondsen is gewijzigd als gevolg van (onder meer) mutaties in de premieontvangsten en de premiegefinancierde uitgaven. Hierdoor verandert ook de rentevergoeding over de inleg.

Wijziging geldmarktberoep en rente

De rentelasten en -baten over de vlottende schuld zijn hoger uitgevallen voornamelijk als gevolg van gewijzigde korte rente.

Wijziging kapitaalmarktberoep en rente

De geraamde rentelasten zijn lager uitgevallen. Dit is voornamelijk het gevolg van de gewijzigde lange (reken-) rente en de doorwerking van het meevallende tekort over 2006.

Financiën

IXB FINANCIEN: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	3 840,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Douane boete	26,7
Heffings- en invorderingsrente	24,4
Schade-uitkering EKV	- 83,6
Vrijval budget anticiperende aankopen 2007	- 21,6
Diversen	22,6
	- 31,5
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Aanpassen anticiperende aankopen	25,0
Aanpassen Heffings- en invorderingsrente	730,0
Toeslagen	19,5
Vliegveld Twente	20,0
Diversen	6,4
	800,9
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Loonbijstelling tranche 2007	50,3
Verrichte werkzaamheden voor derden	30,9
Diversen	38,9
Niet tot een ijklijn behorend	
Aanpassen anticiperende aankopen	- 25,0
Aanpassen Heffings- en invorderingsrente	- 730,0
Verwerving eerste tranche havenbedrijf Rotterdam	50,0
Diversen	- 0,4
	- 585,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	184,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	4 024,5
Totaal Internationale samenwerking	140,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	4 165,4

IXB FINANCIEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

2007

Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	3 675,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Dividend staatsdeelnemingen	20,7
EKV provenu's	132,8
Heffings en invorderingsrente	- 112,9
Overige programma ontvangsten	33,6
Staatsloterij	21,0
Winstafdracht DNB	148,1
Diversen	41,0
	284,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Aanpassen Heffings- en invorderingsrente	1 030,0
Aanpassen opbrengst schikkingen en boetes	166,9
Opbrengst onttrekking vermogenstitels	55,6
Diversen	64,6
	1 317,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Verrichte werkzaamheden voor derden	30,9
Diversen	6,2
Niet tot een ijklijn behorend	
Aanpassen Heffings- en invorderingsrente	- 1 030,0
Aanpassen opbrengst schikkingen en boetes	- 166,9
Verkoop staatsdeelneming	684,5
Diversen	4,8
	- 470,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	1 131,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	4 805,9
Totaal Internationale samenwerking	61,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	4 867,5

Douane boete

De Europese Commissie heeft Nederland een financiële correctie (boete) opgelegd voor onvolkomenheden in de controlewerkzaamheden van de Nederlandse Douane.

Heffings- en invorderingsrente

Zowel de uitgaven als ontvangsten van de Belastingdienst aan Heffings- en invorderingsrente zijn tegengevallen. De hogere uitgaven zijn grotendeels het gevolg van het actief terugdringen van de voorraden bezwaarschriften, waardoor relatief veel op oude belastingjaren (met een grote rentecomponent) is teruggegeven. De lagere ontvangsten hangen voornamelijk samen met de (jaarlijkse) vaststelling van de verdeelsleutel over de inkomstenbelasting en premies volksverzekering. Naar aanleiding van verschillen in ramingen en realisaties wordt deze (theoretische) verdeelsleutel aangepast. Het deel dat naar fondsen gaat was in 2007 groter, waardoor de ontvangsten op de begroting dalen.

Schade-uitkering exportkredietverzekeringen

In 2007 zijn aanzienlijk minder claims op de verzekeringsportefeuille ingediend, waardoor er minder schades zijn uitgekeerd dan werd verwacht.

Vrijval budget anticiperende aankopen 2007

De leenfaciliteit voor anticiperende aankopen is niet volledig benut. Daarom is het resterende budget vrijgevallen.

Aanpassing Anticiperende aankopen/Heffings- en invorderingsrente/ Opbrengst schikkingen en boetes

Conform het Coalitieakkoord (Startbrief) zijn de anticiperende aankopen, de Heffings- en invorderingsrente en de opbrengst schikkingen en boetes overgeheveld naar de budgetdisciplinesector Rijksbegroting.

Toeslagen

De Belastingdienst heeft extra uitgaven gedaan voor onder meer uitzendkrachten ten behoeve van het definitief toekennen van de huur- en zorgtoeslag en de afhandeling van bezwaren.

Vliegveld Twente

Het ministerie van Financiën heeft het voormalig Vliegveld Twente van het Ministerie van Defensie overgenomen.

Verrichte werkzaamheden voor derden

De Belastingdienst heeft diverse werkzaamheden voor derden (onder andere DigiD) verricht waarvan de uitgaven zijn doorbelast. Dit heeft geleid tot een stijging van zowel uitgaven als ontvangsten.

Verwerving eerste tranche havenbedrijf Rotterdam

Met het oog op de voor de financiering van de Tweede Maasvlakte benodigde vermogenspositie, is de Staat medeaandeelhouder van het Havenbedrijf Rotterdam geworden. Met de uitgave voor de eerste tranche heeft de Staat (converteerbare cumulatief preferente) aandelen verworven.

Dividend staatsdeelnemingen

De dividendontvangsten zijn meegevallen. Dit is voornamelijk veroorzaakt door meevallende ontvangsten van de NS, Schiphol en de Gasunie.

Exportkredietverzekeringen provenu's

In de Club van Parijs zijn afspraken gemaakt over de vervroegde aflossing van Peru en Angola. Hierdoor zijn de provenuontvangsten hoger uitgevallen.

Overige programma ontvangsten

De programma ontvangsten van Domeinen zijn hoger uitgevallen. Een vervroegde aflossing van schulden door Peru heeft tot extra renteontvangsten geleid.

Staatsloterij

De afdracht van de Staatsloterij is hoger uitgevallen, onder andere door meevallende verkopen van Oudejaarsloten.

Winstafdracht DNB

Rente-effecten op zowel de kapitaalmarkt alsook de geldmarkt hebben ervoor gezorgd dat de winstafdracht DNB hoger is dan geraamd.

Opbrengst onttrekking vermogenstitels (superdividend)

Gelet op het onverminderd toezien op een gezonde vermogensstructuur, hebben Ultra Centrifuge Nederland (UCN), Connexxion en de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) in 2007 superdividend uitgekeerd.

Verkoop staatsdeelnemingen

In 2007 zijn de staatsdeelnemingen SDU, NOVEC en 2/3 van de aandelen Connexxion verkocht. Verder heeft er restitutie van dividendbelasting plaatsgevonden in verband met de verkoop van aandelen TNT in 2006.

Defensie

X DEFENSIE: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	7 695,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diverse investeringen	29,8
Doorwerking ontvangstenramingen	- 70,3
Investerings landstrijdkrachten	- 15,6
Personele en materiele exploitatie	27,1
Wachtgeld	- 24,6
Diversen	- 2,1
	- 55,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Baten-lastendiensten	40,3
Civiel militaire samenwerking	20,5
Diverse herschikkingen	- 24,1
Diverse projecten	43,2
Doorwerking ontvangstenramingen	31,0
Herfasering diverse projecten	- 174,6
Informatievoorziening exploitatie	76,4
Investerings luchstrijdkrachten	42,0
Personele en materiele exploitatie	28,9
Verkoopopbrengsten	204,6
Diversen	- 2,7
	285,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Loonbijstelling tranche 2007	130,9
Prijsbijstelling tranche 2007	30,6
Diversen	- 2,9
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 17,3
	141,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	371,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	8 066,5
Totaal Internationale samenwerking	321,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	8 387,5

X DEFENSIE: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	384,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Bijstelling ontvangsten	- 28,6
	- 28,6
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Bijstelling ontvangsten	33,9
Verkoopopbrengsten	210,0
	243,9
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,7
	0,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	216,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	600,6
Totaal Internationale samenwerking	3,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	604,4

Diverse investeringen

Hieronder vallen investeringen in de informatievoorziening, infrastructuur, Koninklijke Marechaussee, Luchtmacht en Zeemacht. Een belangrijke post heeft betrekking op de informatievoorziening; door snellere realisatie van de introductie van het nieuwe ERP-systeem (SPEER) in 2007 zijn uitgaven gedaan die in 2008 plaats zouden moeten vinden. Andere posten zijn de betalingsverschuivingen van het project productiefase JSF, een achterblijvende realisatie bij de PAC-3 (een luchtafweersysteem) en een betaling voor het project uitbreiding en vervanging Chinookvloot. Een kleinere post wordt veroorzaakt door een vervroegde betaling vanwege de bouw van vier Ocean Going Patrolschepen.

Doorwerking ontvangstenramingen

De met ontvangsten samenhangende uitgaven worden als gevolg van een bijstelling van de ontvangstenramingen naar beneden bijgesteld. De mindere uitgaven vloeien voort uit minder ontvangsten van de teruggevoerde BTW, een gewijzigde systematiek van betalingen met de Amerikaanse overheid (case closures FMS) en lagere brandstofleveringen aan buitenlandse partners en de lagere uitgaven aan het project Infanterie Gevechtsvoertuigen (IGV) in het jaar 2007.

Investeringen landstrijdkracht

Doordat voor het project Infanterie Gevechtsvoertuigen de opleveringsverklaringen niet tijdig in 2007 zijn binnen gekomen, konden deze betalingen in 2007 niet meer plaats vinden.

Personele en materiele exploitatie

Aan dit saldo ligt een fors aantal posten ten grondslag. Een groot deel van de meeruitgaven wordt veroorzaakt doordat er minder mensen uitstromen dan geraamd; hierdoor zijn de uitgaven aan personeel hoger dan

geraamd. Daarnaast is de verrekening door Dienst Telematica Organisatie van niet geraamde kosten voor werkplekdiensten gerealiseerd en bedroegen de inrichtingskosten en de kosten voor het totale gebruik van de gebouwen bij de oprichting van Defensie Materieel Organisatie meer dan geraamd. Ook zijn betalingsmomenten van (bijvoorbeeld) munitie naar 2008 verschoven waardoor er in 2007 minder kasgeld is uitgegeven.

Wachtgelden

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt kan defensiepersoneel dat uitstroomt sneller een andere baan vinden en doet daartoe gemiddeld korter een aanspraak op een wachtgelduitkering of inactiviteitsuitkering. Ook is er minder aanspraak gedaan op het Sociaal Beleidskader; deze bestaat om het Defensie personeel te begeleiden dat betrokken is bij reorganisaties en reductieoperaties.

Diversen

De post diversen is een verzameling mutaties die per saldo leidt tot minder uitgaven. Er zijn meer uitgaven gedaan voor het uitvoeren van operationeel transport door verschillende defensieonderdelen. Vanwege een vertraging in de beschikbaarheid van luchtverkenningcapaciteit en een vertraging van de aanbesteding van HATO airport (de luchthaven van Curaçao) hebben er in 2007 minder uitgaven plaatsgevonden.

Baten-lastendiensten

Het ministerie van Defensie heeft het negatieve eigen vermogen van de baten-lastendiensten Paresto en Dienst Telematica Organisatie aangevuld. Hiernaast zijn kosten gemaakt vanwege verhuizingen in het kader van Operatie SAMSON (de reorganisatie bij Defensie).

Civiel militaire samenwerking

In 2006 is er voor het project Intensivering Civiel Militaire Samenwerking (ICMS) 23,4 mln. beschikbaar gesteld. Het ICMS-budget in 2006 is, vanwege een vertraging in de beginfase van het project, niet gerealiseerd. In totaal is 20,5 mln. via de eindejaarsmarge meegenomen naar begrotingsjaar 2007.

Diverse herschikkingen

Hieronder vallen de herschikkingen van budget binnen de Defensie begroting. Herschikkingen vinden vaak plaats doordat realisaties op meer (sub)artikelen plaatsvinden dan verwacht. Grote herschikkingen vinden onder andere plaats vanaf het subartikel van de Defensie Materieel Organisatie (DMO); budgetten gerelateerd aan (bijvoorbeeld) personele exploitatie staan bij DMO centraal gesteld maar aangezien de realisatie van budgetten ook plaatsvindt op andere (sub)artikelen wordt het budget daartoe overgeheveld om te komen tot een juiste verantwoording.

Diverse projecten

Hieronder vallen investeringen in informatievoorziening (bijvoorbeeld de projecten MULAN en SPEER), betaling van oude facturen op het gebied van Informatie Voorziening en onderhoud aan het Nieuwe generatie Mariniers Communicatie en Informatie Systeem (NIMCIS).

Doorwerking ontvangstenramingen

De opwaartse bijstelling van de ontvangstenramingen is het ondermeer het gevolg van incidentele meerontvangsten van voorgefinancierde

NAVO-infrastructuurprojecten, ontvangsten voor het project Pernis-Schoten en een terugstorting aan het moederdepartement van het saldo van de Defensie Vastgoed Dienst.

Herfasering diverse projecten

Het betreft hier de herfasering van diverse grote projecten; zoals het project «F-16 zelfbescherming (ASE)», de verbetering van de luchgrondbewapening (fase 2), de vervanging van de genietanken en doorbraaktanken, het Battlefield Management System en het project «Datacommunicatie Mobiel Optreden».

Investeringsen luchtstrijdkrachten

Deze extra uitgaven betreffen betalingen voor het SDD-contract (System Development and Demonstration) dat betrekking heeft op de ontwikkel-fase van de Joint Strike Fighter. Dit contract is betaald in december 2007 in plaats van januari 2008.

Informatievoorziening exploitatie

Bij de reorganisatie in het kader van «Nieuw Evenwicht» zijn de budgetten voor de informatievoorziening exploitatie gecentraliseerd bij het Commando Diensten Centra. Aangezien er in eerste instantie teveel budget is weggehaald bij de defensieonderdelen vindt correctie plaats vanuit het gecentraliseerde budget terug naar de defensieonderdelen. Daarnaast heeft er een bijstelling plaatsgevonden van de door de Defensie Telematica Organisatie gehanteerde tarieven en de aantallen werkplekken bij de defensieonderdelen.

Personele en materiele exploitatie

Hieraan ligt een fors aantal mutaties ten grondslag. Een groot deel bestaat uit technische overhevelingen tussen onderdelen van de Defensie begroting. Andere oorzaken zijn extra betalingen voor inhuur van vervoer door Commando Diensten Centra en voor groot onderhoud van infrastructuur.

Verkoopopbrengsten

Dit zijn de bestedingen van de verkoopopbrengsten en de kosten die gemaakt moeten worden om het materieel gereed te maken voor de verkoop. Het betreft opbrengsten uit onder meer de verkoop van de legerbasis Seedorf, vliegbasis Twente, M-fregatten en S-fregatten. De verkoopopbrengsten zullen onder andere worden gebruikt om de uitkomsten uit de Marinestudie 2005 te financieren.

Diversen

Hieronder vallen een groot aantal kleine uitgaven. De grootste hiervan is het benodigde budget voor de verhuizing van het Centrale Betaalkantoor Defensie.

Bijstelling ontvangsten (mee- en tegenvallers)

Aan dit saldo liggen een groot aantal bijstellingen ten grondslag. Het is onder ander het gevolg van een vertraging in de afhandeling van de verkoop van Leopard 2 tanks aan Portugal, tegenvallende ontvangsten van teruggevorderde BTW en lagere brandstoflevering aan NAVO-partners.

Bijstelling ontvangsten (beleidsmatige mutaties.)

Er zijn extra ontvangsten geweest vanwege het sluiten van de Amerikaanse materieelopslagplaats in Eyselshoven en doordat het Commando DienstenCentra de diensten aan Defensie agentschappen in rekening heeft gebracht.

Verkoopopbrengsten

De verkoopopbrengsten bestaan onder andere uit de verkoop van M-fregatten, de verkoop van Seedorf aan Duitsland, de verkoop van de vliegbasis Twente aan Domeinen en de verkoop van S-fregatten aan Griekenland.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer

XI VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	3 910,8
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Huurtoeslag	296,6
Uitvoeringskosten huursubsidie	19,5
Vertraging investeringsprogramma RGD	- 15,0
Woningbouw	- 22,4
Diversen	9,0
	287,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	37,5
	37,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
FES luchtkwaliteit	56,2
FES NSP	- 178,3
Overheveling budget GSB BZK naar WWI	600,7
Overheveling budget integratie Justitie naar WWI	438,7
Diversen	68,3
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	2,1
	987,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	1 312,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	5 223,6
Totaal Internationale samenwerking	25,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	5 248,9

XI VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	1 070,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Heffingswet 2006	- 154,0
Huurtoeslag	- 42,7
Diversen	7,7
	- 189,0
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Heffingswet 2007	- 331,1
Diversen	11,5
	- 319,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
FES luchtkwaliteit	56,2
FES NSP	- 178,3
Overheveling budget GSB BZK naar WWI	509,1
Diversen	41,5
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	0,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	428,5 - 80,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	989,8
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	989,8

Huurtoeslag

Realisatiecijfers 2007 laten een overschrijding van de huurtoeslaguitgaven zien van circa 297 mln. Over de oorzaken hiervan bestaat nog geen helderheid. Mogelijk schatten huurtoeslaggerechtigden hun inkomen te laag in, waardoor er te veel huurtoeslag wordt ontvangen, of is het ook mogelijk dat er sprake is van een afname van het niet-gebruik. Te hoge voorschotten worden pas na afloop van het subsidiejaar teruggevorderd. Voorts doet zich een vertraging voor in de huurtoeslagontvangsten van circa 43 mln. Het proces van het definitief vaststellen van de huurtoeslagen over 2006 heeft vertraging ondervonden door problemen met de gegevensuitwisseling, waardoor de terugvorderingen over 2006 grotendeels niet in 2007 maar in 2008 zullen plaatsvinden.

Uitvoeringskosten huursubsidie

De uitvoering van de huurtoeslag is tezamen met het bijbehorende apparaatsbudget overgedragen aan de Belastingdienst. De afwikkeling van oude tijdvakken is nog door VROM uitgevoerd. Het gaat hier om apparaatsuitgaven voor de afwikkeling van de oude regelingen Huursubsidie (bezwaarschriften, invordering en nabetaling) in 2007. Voor deze uitvoering is apparaatsbudget ter beschikking gesteld.

Vertraging investeringsprogramma RGD

In het investeringsprogramma van de RGD doen zich vertragingen (15 mln.) voor bij verschillende projecten voor de Hoge Colleges van Staat en AZ (HCvS/AZ). Dit wordt onder meer verklaard door vertragingen in het vergunningsproces bij de renovatie van de Raad van State.

Woningbouw

De productie van woningen in de binnenstedelijke regio's waarvoor subsidies worden verstrekt, blijft achter bij de streefcijfers zoals opgenomen in de begroting. De belangrijkste reden hiervan is de complexiteit van binnenstedelijke woningbouwproductie. Daarnaast is het aantal in eigenbouw gerealiseerde woningen in 2006 fors achtergebleven bij de verwachting. Dit resulteert in een meevaller van 22,4 mln.

FES Luchtkwaliteit

Vanuit het Fes is er in 2007 door VROM 56 mln geïnvesteerd in luchtkwaliteit. Het grootste deel van dit bedrag is besteed aan de roetfiltersregeling. Dit is een regeling die subsidie mogelijk maakt op roetfilters voor personenauto's en bestelwagens. V&W heeft d.m.v. een overboeking 15 mln beschikbaar gesteld aan VROM om het dreigende tekort op de roetfilterregeling op te vangen. Daarnaast wordt 27 mln extra uit het FES beschikbaar gesteld. VROM verwacht dat door deze extra financiering het budget voor luchtkwaliteit in 2007 voldoende is.

FES Nationale sleutelprojecten (NSP)

In 2007 zijn de sleutelprojecten Zuidas Amsterdam en Rotterdam Centraal Station vertraagd.

De aanvankelijke verwachte datum van oprichting van de Zuidas-onderneming medio 2007 is niet gehaald. De verwachting is nu dat de onderneming Amsterdam Zuidas in 2008 van start gaat. De toegezegde bijdrage voor het NSP Rotterdam is afhankelijk van een aantal eerder overeengekomen voorwaarden. Op 31 december 2007 was nog niet aan alle voorwaarden voldaan.

De niet bestede middelen uit het FES worden weer toegevoegd aan de FES-budgetten in 2008.

Overheveling Budget GSB van BZK naar WWI

Het budget GroteStedenBeleid (GSB) is in 2007 overgeheveld van BZK naar WWI.

Overheveling budget Integratie justitie naar WWI

Het beleidsterrein Integratie is in 2007 overgeheveld van Justitie naar WWI.

Diversen (technische mutaties)

De belangrijkste oorzaken van de hoge post diversen zijn uitgaven voor de roetfiltersregeling en een financiële bijdrage van het Rijk (in de vorm van een BDU) aan gemeentes om preventietrajecten te realiseren voor criminelen en overlastgevendens.

Heffingswet 2006

De heffing op de verhuurders van 154 mln. over het jaar 2006 zal ook niet in 2007 worden gerealiseerd, omdat het interim wetsvoorstel betaalbaarheidshoofdschuldheffing huurwoningen door de Eerste Kamer is aangehouden.

Heffingswet 2007

De voor 2007 geraamde ontvangsten uit hoofde van het voorstel van wet interimwet betaalbaarheidshheffing huurwoningen van 331,1 mln. zijn niet gerealiseerd.

Verkeer en Waterstaat

XII VERKEER EN WATERSTAAT: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	7 442,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Ondersteuning V&W	- 18,8
Roetfilters	15,0
Vertraging projecten	- 15,2
Diversen	- 39,8
	- 58,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Agentschapsvorming inspectie V&W	- 25,5
Btw betuweroute	30,0
Btw hsl	25,0
Correctie agentschapsbijdragen rws 2006-2011	35,1
Fes-brug	- 61,4
Veren noordzeekanaal	190,4
Diversen	43,7
	237,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Loonbijstelling tranche 2007	56,2
Prijsbijstelling tranche 2007	30,7
Diversen	- 3,9
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	13,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	96,2 274,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	7 716,9
Totaal Internationale samenwerking	10,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	7 727,6

XII VERKEER EN WATERSTAAT: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	116,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	25,2
	25,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Agentschapsvorming inspectie V&W	- 25,5
Diversen	8,8
	- 16,7
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,0
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 1,4
	0,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	9,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	125,3
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	125,3

Ondersteuning VenW

In de bedrijfsvoering van VenW is een overschot ontstaan. Dit overschot wordt veroorzaakt door een meevaller bij de aankoop van licenties en bij het Kennis Instituut voor Mobiliteitsbeleid (KIM). Het KIM bevond zich in 2007 in een opstartfase. De gefaseerde personele groei had gevolg voor de mate van uitvoering van het werkprogramma van het KIM, waardoor het beschikbare budget niet volledig is uitgeput.

Roetfilters

Diverse mee- en tegenvallers worden ingezet door Verkeer en Waterstaat voor een overgeboeking naar de begroting van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Het betreft een bijdrage ten behoeve van de subsidieregeling voor roetfilters op vrachtwagens.

Vertraging projecten

De kasbehoefte bij de infrastructurele projecten wordt aangepast naar actuele inzichten.

Agentschapsvorming Inspectie V&W

De mutatie hangt samen met de agentschapsvorming van de Inspectie Verkeer & Waterstaat, waardoor ontvangsten en uitgaven worden gededuceerd.

BTW Betuweroute en HSL

Deze mutaties betreffen de BTW op basis van declaraties voor de aanleg van de HSL en de Betuweroute (en verantwoording over de werkelijk

betaalde BTW over de relevante onderdelen). Hiervoor waren op de aanvullende post van het Rijk reeds middelen gereserveerd.

Correctie Agentschapsbijdragen Rijkswaterstaat 2006–2011

Als gevolg van de technische keuze dat Rijkswaterstaat niet meer onder het uitgavenkader van Verkeer en Waterstaat valt, wordt de oorspronkelijke correctie op de agentschapsbijdragen 2006–2011 in één keer teruggedraaid in 2007.

Fes-brug

Naar aanleiding van het sluiten van de MEP-subsidieregeling in augustus 2006 heeft het Kabinet overgangsregeling voor vergistingsinstallaties ingevoerd. Daarnaast is een kostenvergoedingsregeling in het leven geroepen. Hiervoor zijn via de Fes-brug middelen vrijgemaakt op de VenW begroting die vervolgens aan de EZ begroting zijn toegevoegd.

Veren Noordzeekanaal

VenW heeft de exploitatie (inclusief Beheer en Onderhoud) van drie veerverbindingen over het Noordzeekanaal overgedragen aan de gemeente Amsterdam. Hiervoor is een afkoopsom overeengekomen. Deze overdracht leidt derhalve in 2007 tot een tekort van ca 190 mln. De structurele vrijval van deze kosten en exploitatiebijdragen, treedt op in latere jaren; de afkoop is (contant gemaakt) budgettair neutraal.

Economische Zaken

XIII ECONOMISCHE ZAKEN: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	2 135,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Gebiedsgerichte regionale ondersteuning	23,1
Diversen	– 89,7
	– 66,6
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
invulling MEP-kastaakstelling	33,8
Invulling VPB taakstelling	20,8
Diversen	– 11,7
	42,9
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
MEP uit FES	– 35,9
Diversen	– 67,3
	– 7,2
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	– 7,2
	– 110,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	– 134,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	2000,9
Totaal Internationale samenwerking	143,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	2 143,9

XIII ECONOMISCHE ZAKEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	7 430,9
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Boete-opbrengsten Nma en Dte	- 24,9
Opbrengst stadsverwarmingsprojecten	- 64,0
Diversen	- 8,9
	- 97,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Opbrengst stadsverwarmingsprojecten	64,9
Terugontvangsten veiling radiofrequenties	29,3
Diversen	5,2
	99,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
MEP uit FES	- 35,9
Diversen	- 87,3
Niet tot een ijklijn behorend	
Bijstelling aardgasbaten	- 2 227,8
Bijstelling FES-afdrachten	911,3
Diversen	2,9
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 1 436,8 - 1 435,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	5 995,7
Totaal Internationale samenwerking	15,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	6 011,0

Gebiedsgerichte regionale ondersteuning

De in het verleden aangegane verplichtingen voor projecten met regionaal-economische kansen van nationaal belang zijn sneller tot uitbetaling gekomen dan aanvankelijk verwacht. Dit heeft geleid tot hogere uitgaven in 2007 en het zal leiden tot lagere uitgaven in de jaren daarna.

Diversen

Deze mutatie wordt onder andere veroorzaakt doordat diverse bedrijventerreinenprojecten, door veelvuldig overleg met de gemeenten, een langere aanlooptijd gehad hebben dan verwacht. Ook waren de programma's voor de EFRO, vanwege het sterk juridische karakter, later gereed dan verwacht.

Invulling vpb taakstelling

Dit betreft de invulling van de – in het verleden opgelegde – VPB-taakstelling over 2007.

Invulling MEP-kastaakstelling

Om het hogere beroep op MEP-subsidies deels te dekken is vorig jaar bij augustusbesluitvorming besloten om een taakstellend bedrag op de EZ-begroting op te nemen. Deze is over 2007 ingevuld.

MEP uit FES

Door uitvoerder EnerQ is een lager bedrag aan voorschotten uitgekeerd aan subsidieontvangers. Daarom is de Rijksbijdrage voor de MEP lager uitgevallen dan geraamd. Een deel van deze Rijksbijdrage komt uit het Fonds Economische Structuurversterking, maar is niet in 2007 opgevraagd.

Boete-opbrengsten NMa en Dte

Als gevolg van uitspraken in bezwaar- en beroepsprocedures zijn boetes verlaagd. Daarnaast heeft het instellen van bezwaar- en beroepsprocedures in een aantal mededingingszaken opschorting van de betaling van de opgelegde boetes tot gevolg.

Opbrengst stadsverwarmingsprojecten

In het verleden heeft Novem BV bijdragen verleend ten behoeve van energiebesparingsprojecten (stadsverwarming). Bij Voorjaarsnota 2007 werd verwacht deze vorig jaar terug te ontvangen (dit betreft de beleidsmatige mutatie). Dit is echter niet gebeurd (tegenvaller voor de EZ-begroting). Naar verwachting zullen deze bijdragen aan de stadsverwarmingsprojecten in 2008 terugontvangen worden.

Terugontvangsten veiling radiofrequenties

Het College van Beroep van het Bedrijfsleven heeft geoordeeld dat radiostations het «éénmalige bedrag» – dat naast het financiële instrument onderdeel was van de vergelijkende toets van radiofrequenties in 2003 – definitief verschuldigd zijn aan de Staat. Uit hoofde hiervan is in 2007 voor 29 mln. betaald aan de Staat.

Aanpassing aardgasbaten

Door voornamelijk volume-effecten zijn de aardgasbaten over 2007 lager uitgevallen dan oorspronkelijk geraamd.

Aanpassing afdrachten aan FES.

Doordat de aardgasbaten lager zijn uitgevallen dan verwacht, zijn ook de afdrachten aan het FES lager uitgevallen dan oorspronkelijk geraamd. Aangezien de bruto-aardgasbaten op de EZ-begroting geraamd worden is hierdoor een opwaartse bijstelling zichtbaar. In deze kabinetsperiode wordt een nieuwe, toekomstbestendige voedings-systematiek voor het FES ontwikkeld. Het kabinet komt voor de zomer van 2008 met een voorstel.

Landbouw, natuur en voedselkwaliteit

XIV LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	2 221,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Herplaatsingskandidaten en IPS	6,0
Inrichten EHS – natte natuur	– 5,0
VMBO-groen	– 8,1
Voedsel en warenautoriteit	9,3
Diversen	– 15,6
	– 13,4
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Apurement POP-1	9,5
Eindejaarsmarge en gegevensautoriteit	36,8
Ganzenbeheer	7,6
Glastuinbouw	– 34,0
Onderzoek DLO	8,1
Programma beheer	7,1
Stijging leerlingenaantallen	5,4
Uitvoering onderzoeksprojecten	– 9,4
Voedsel en warenautoriteit	20,0
Diversen	2,3
	53,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
FES-projecten	– 12,7
ILG	10,1
Loonbijstelling 2007	35,3
Overtollige ruilgronden voor recreatie om de stad	22,9
Diversen	26,9
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	7,1
	89,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	129,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	2 351,0
Totaal Internationale samenwerking	33,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	2 384,4

XIV LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	395,9
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Verkoop gronden BBL	- 7,0
Diversen	- 4,7
	- 11,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Maatschappelijk geaccepteerde productievoorwaarden	5,2
Diversen	3,8
	9,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
FES-projecten	- 12,7
ILG	10,1
Overtollige ruilgronden voor recreatie om de stad	22,9
Diversen	11,3
Niet tot een ijklijn behorend	
Landbouwheffingen	68,7
Diversen	3,5
	103,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	101,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	496,9
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	496,9

Herplaatsingskandidaten en IPS

De uitgaven aan herplaatsingskandidaten zijn hoger uitgevallen door reorganisaties binnen het Ministerie van LNV. Voor de te maken kosten is LNV afhankelijk van de snelheid waarmee herplaatsingskandidaten nieuw werk vinden. Ook de kosten voor de implementatie van P-direkt zijn hoger uitgevallen dan begroot. De regie van het rijksbrede invoeringstraject P-direkt valt onder het ministerie van BZK.

Inrichten EHS – Natte Natuur

De uitvoering van projecten door het Ministerie van (V&W) op het gebied van natte natuur heeft vertraging opgelopen in verband met een gewijzigd bestedingspatroon bij V&W. De uitgaven bij V&W zullen in latere jaren plaatsvinden. De bijdrage die LNV in 2007 zou leveren aan V&W valt hierdoor lager uit.

VMBO Groen

In 2007 zijn er minder leerlingen bij het VMBO-groen. Hierdoor wordt in 2007 minder uitgegeven.

Voedsel en Warenautoriteit

Als gevolg van lagere opbrengsten van derden, die met name worden veroorzaakt door het feit dat het nieuwe kostendekkende retributiestelsel

nog niet in werking is getreden, door een krimpende markt voor VWA-diensten en tevens hogere apparaatskosten wordt de bijdrage aan de VWA verhoogd.

Apurement POP-1

Correcties door de Europese Commissie op de uitkering van Europese landbouwsubsidies leiden tot betaling van zogenaamde apurementskosten aan Brussel. Conform bestaande financieringsafspraken apurement komt een deel ten laste van LNV-begroting en wordt het overig deel gecompenseerd uit de algemene middelen.

Eindejaarsmarge en Gegevensautoriteit

De eindejaarsmarge betreft ondermeer de reguliere overheidsbijdrage voor het ophalen en verwerken van kadavers. Naast de eindejaarsmarge is 20 mln. overgeheveld voor de oprichting van de Gegevensautoriteit Natuur.

Ganzenbeheer

Voor het ganzenbeheer in de foerageergebieden zijn voor het seizoen 2006/2007 éénjarige overeenkomsten aangegaan. De hiermee samenhangende kosten bedragen 7,6 mln.

Glastuinbouw

Bij de begrotingsvoorbereiding 2007 is voor de periode 2007–2009 jaarlijks 35 mln. beschikbaar gesteld voor het versneld doorvoeren van innovatieve, energiebesparende maatregelen in de glastuinbouw. Rekening houdend met de openstelling, planning en uitfinanciering van de maatregelen is een intertemporele verschuiving van middelen noodzakelijk.

Onderzoek DLO (stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek)

Er is in 2007 sprake van hogere uitgaven voor de onderzoeksprogrammering en de Wettelijke OnderzoeksTaken (WOT). De kasbudgetten op de onderdelen DLO onderzoeksprogrammering en WOT worden gebracht op het niveau dat nodig is voor de aangegane verplichting 2007.

Programma Beheer

De uitvoeringskosten en controlekosten van het Programma Beheer (Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer) vallen 7,1 mln. hoger uit dan geraamd, onder andere door hogere ICT kosten ten behoeve van uitvoering Programma Beheer, hogere kosten van extra bezwaar- en beroepszaken, de inregelkosten van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) met de provincies en kosten ten behoeve van ondersteuning Natura 2000.

Stijging leerlingenaantallen

Er is besloten tot een structurele ramingsbijstelling van de bekostiging van extra geleverde prestaties door de Wageningen Universiteit en van de bekostiging van Voorbereidende en Ondersteunende Activiteiten (VOA) in het MBO groen, vanwege een stijging in het leerlingenaantal.

Uitvoering onderzoeksprojecten

De lagere dan geraamde uitgaven zijn het gevolg van een aangepaste bevoorschotting, in de uitvoering van onderzoeksprojecten. De vertraging hangt mede samen met het inlopen van een achterstand in reeds lopende onderzoeken. De verwachting is dat de achterstand in 2008 wordt ingelopen.

Voedsel en Warenautoriteit

Er doet zich een aantal ontwikkelingen voor, die bij de recent georganiseerde Voedsel en Warenautoriteit cumuleren en leiden tot tekorten: de markt voor VWA diensten krimpt, het nieuwe retributiestelsel om de kosten door te berekenen is door de Tweede Kamer aangehouden en de nieuwe EU-regels in 2006 hebben tot gevolg dat het bedrijfsleven een toegenomen eigen controleverantwoordelijkheid heeft gekregen. Voor deze problematiek is bij de Voorjaarsnota generaal geld ter beschikking gesteld.

FES-projecten

Door vertraging in de uitvoering van de FES-programma's «Potato Genomics», «Aviaire influenza», «TTI Groene Genetica» en «Kennisnetwerk Transitie Duurzame Landbouw» wordt in 2007 minder uitgegeven. De daarmee samenhangende bijdrage vanuit het FES wordt verlaagd.

Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG)

Dit betreft de bijdrage van het ministerie van VROM ten behoeve van de ILG-doelen duurzaam ondernemen, bodemsanering, duurzaam bodemgebruik en de aankoop van bufferzones in natuurgebieden en rond de steden. Daarnaast is in het bestuursakkoord tussen het Rijk en de provincies overeengekomen dat de provincies in 2008 een bijdrage leveren van in totaal 70 mln. voor medefinanciering van het ILG.

Loonbijstelling 2007

Dit betreft uitdeling van de loonbijstelling tranche 2007.

Overtollige ruilgronden voor recreatie om de stad

De verkoopopbrengsten van ruilgronden worden door het Bureau beheer landbouwgronden (BBL) ingezet voor de aankoop van recreatiegronden om de stad. Deze aankopen en de financiering daarvan maken deel uit van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG).

Technische mutaties/ diversen

Dit betreft onder andere de prijsbijstelling tranche 2007.

Verkoop gronden Bureau Beheer Landbouwgronden

De ontvangstentaakstelling voor verkoop van gronden door Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL) wordt in 2007 niet gehaald en schuift door naar 2008 en volgende jaren. Het niet halen van de taakstelling wordt veroorzaakt door bestuurlijke vertraging vanwege medezeggenschap van de provincies, aangezien de verkoop van BBL-gronden deel uit maakt van het ILG.

Maatschappelijk geaccepteerde productievoorwaarden

In voorgaande jaren heeft LNV het provinciale gedeelte voor sloop van de Regeling Beëindiging Veehouderij voorgefinancierd. Deze middelen zijn nu van de provincies terugontvangen.

Landbouwheffingen

Vanwege de overgang van de oude naar de nieuwe marktordening, hoeft er geen suikerheffing te worden betaald. Hierdoor vallen de landbouwheffingen lager uit.

Vanwege hogere importvolumes vallen de ontvangsten landbouwheffingen hoger uit dan verwacht.

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

XV SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	26 963,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 13,4
Sociale zekerheid	
loaw volume	- 54,3
Kinderbijslag	32,8
Kinderopvang uitvoeringsinformatie	- 19,3
Toeslagenwet uitkeringslasten	21,6
Tri	- 21,5
Uitdeling nominale bijstelling	184,5
Wajong prijs	20,5
Wajong volume	31,6
Wwb volume	- 157,1
Diversen	0,3
	25,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	5,4
Sociale zekerheid	
Correctie wajong naar zw	- 20,0
Eindejaarsmarge	154,2
Eindejaarsmarge vrijval	- 105,2
Uitkeringsverhoging 75% wajong	41,5
Uitvoering amendement mosterd	57,0
Verlenging tri	35,0
Vrijval loon en prijsbijstelling	- 36,3
Diversen	- 33,4
	98,2
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 11,2
Sociale zekerheid	
Loonbijstelling tranche 2007	118,4
Naar gf armoede & schuldhulpverlening	- 31,7
Overheveling kinderopvang naar ocw	- 1 600,2
Diversen	1,5
Niet tot een ijklijn behorend	
Bikk aow	- 115,7
Rijksbijdrage ouderdomsfonds	1 540,9
Diversen	- 8,8
	- 106,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	17,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	26 980,2
Totaal Internationale samenwerking	1,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	26 981,3

XV SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	508,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,6
Sociale zekerheid	
Anticumulatie wsw	19,1
Hogere ontvangsten agenda van de toekomst	59,2
Restituties ioaw, ioaz, bbz en wik	91,5
Restituties w-deel	102,0
Diversen	57,7
	332,1
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	3,9
	26,0
Sociale zekerheid	
Diversen	22,1
	- 41,8
Technische mutaties	
Sociale zekerheid	
Overheveling kinderopvang naar ocw	- 41,8
	0,6
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	0,6
	- 41,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	316,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	825,5
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	825,5

IOAW (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers) volume

Als gevolg van een lager dan geraamd volume door macro-economische ontwikkelingen zijn de uitgaven neerwaarts bijgesteld.

Kinderbijslag

De opwaartse bijstelling in de Algemene Kinderbijslagwet (AKW) is het gevolg van een te lage inschatting door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) van het aantal kinderen dat recht heeft op AKW in het 2e kwartaal van dit jaar. Dit heeft – ten onrechte – doorgewerkt in een te lage jaarraming voor de uitgaven.

Kinderopvang uitvoeringsinformatie

Op basis van uitvoeringsgegevens van de Belastingdienst in januari 2007 is de raming voor de uitgaven aan kinderopvang neerwaarts bijgesteld. De kinderopvang is inmiddels overgeheveld naar de begroting van het ministerie van OCW. Op basis van latere uitvoeringsgegevens van de belastingdienst is de raming van de kinderopvang 2007 vervolgens bij OCW fors opwaarts bijgesteld.

Toeslagenwet uitkeringslasten (TW)

De gerealiseerde uitkeringslasten inzake de Toeslagenwet (TW) komen hoger uit dan geraamd bij de ontwerpbegroting. Dit komt door het saldo van een hogere gemiddelde toeslag en een lager volume dan geraamd.

TRI (Tijdelijke Regeling Inkomensgevolgen herbeoordeelde arbeidsongeschikten)

Gedurende het jaar is de raming van de uitputting van de TRI een aantal maal aangepast. Per saldo is sprake van minder uitgaven dan verwacht. Dit is onder andere het gevolg van het moment van herbeoordelingen. Uitgaven komen dan in latere jaren (gedeeltelijk) alsnog tot besteding.

Uitdeling nominale bijstelling

Dit is een overboeking van de aanvullende post «nominale bijstelling» naar de begroting van SZW. Hiermee zijn de prijzen van de begroting van SZW op prijspeil 2007 gebracht.

Wajong prijs en volume

Op grond van nieuwe uitvoeringsinformatie van het UWV is de raming van de gemiddelde uitkering en – door een hogere instroom – ook het volume van de Wajong aangepast.

WWB volume

Het WWB volume is lager dan geraamd door gunstige macro-economische ontwikkelingen.

Correctie Wajong naar ZW

Er vindt een correctie plaats van structureel 20 mln. van uitvoeringskosten Wajong (op de begroting van SZW) naar uitvoeringskosten ziektewet (ZW) (premiegefinancierde deel van de begroting SZW). Hierdoor wordt aangesloten bij de realisaties.

Eindejaarsmarge en vrijval

De eindejaarsmarge is deels ingezet voor het oplossen van de boedelproblematiek, voornamelijk de verhoogde AOW-uitkeringslasten (premiegefinancierd) ten gevolge van een hogere raming van de levensverwachting.

Uitkeringsverhoging 75% Wajong

Met de verhoging van de Wajong-uitkering voor volledig arbeidsongeschikten van 70 naar 75 procent WML met ingang van 1 juli 2007, is invulling gegeven aan het Coalitieakkoord.

Uitvoering amendement Mosterd

Conform amendement Mosterd/Verbeet komen personen die voor 1981 zijn gescheiden, maar geen beroep kunnen doen op de overgangsregeling wet verevening pensioenrechten tot een bepaald inkomensniveau in aanmerking voor een tegemoetkoming. Bij de uitvoering van deze regeling is gebleken dat het aantal personen dat in aanmerking komt voor een tegemoetkoming fors hoger is dan ten tijde van de indiening van het amendement werd verondersteld.

Verlenging TRI

In het Coalitieakkoord is afgesproken dat de TRI-uitkering (Tijdelijke Regeling Inkomensgevolgen herbeoordeelde arbeidsongeschikten) wordt verlengd van maximaal zes naar maximaal 12 maanden. Deze verlenging

is per 23 maart 2007 ingegaan. Zo krijgen mensen die herbeoordeeld zijn meer tijd voor re-integratie en wordt de mogelijkheid voor maatwerk bij re-integratie versterkt.

Vrijval loon en prijsbijstelling

Een deel van de gereserveerde middelen voor loon- en prijsbijstelling wordt aangewend ter dekking van de hogere uitgaven voor de uitvoering van het amendement Mosterd.

Naar Gemeentefonds (armoede en schuldhulpverlening)

Tijdens de top met de gemeenten heeft het kabinet afgesproken dat, naast de intensivering van het budget voor armoede en schuldhulpverlening, ook het bestaande budget wordt overgeheveld naar het gemeentefonds.

Overheveling kinderopvang naar OCW

Conform de afspraken uit het CA is het budget voor kinderopvang naar het ministerie van OCW overgeheveld.

BIKK (Bijdrage in de kosten van kortingen) AOW

De BIKK AOW is afhankelijk van de raming van de kosten van heffingskortingen. Door verandering in de raming van het CPB is de BIKK AOW bijgesteld.

Rijksbijdrage ouderdomsfonds

De Rijksbijdrage Ouderdomsfonds is afhankelijk van de hoogte van de premie-inkomsten en de uitkeringslasten AOW. De rijksbijdrage is ten opzichte van de begroting bijgesteld op basis van de sindsdien opgetreden macro-economische ontwikkeling die resulteert in een neerwaartse bijstelling van de premieontvangsten en een opwaartse bijstelling van de AOW-uitgaven. Bij dat laatste speelt ook de hogere levensverwachting een rol.

Anticumulatie Wet sociale werkvoorziening (WSW)

Op basis van de reguliere bijstelling van de rekenregel Anticumulatiebaten zijn de door UWV aan SZW te verrekenen anticumulatiebaten opwaarts bijgesteld met 19,1 miljoen. Tegenover deze hogere ontvangsten staan hogere uitgaven WAO/ Wajong van eenzelfde bedrag.

Hogere ontvangsten agenda van de toekomst

De subsidies aan gemeenten zijn voor een groot deel versneld in 2007 afgewikkeld. Het teveel betaalde voorschot is teruggevorderd.

Restituties IOAW, IOAZ, BBZ en WIK

Gemeenten worden bevoorschot op basis van een inschatting van het gebruik van regelingen. Voor een aantal regelingen blijkt dat het gebruik lager uitvalt. De te veel bevoorschotte bedragen komen in 2007 in de vorm van ontvangsten weer terug naar de begroting.

Restituties W-deel

In 2006 hebben gemeenten niet alle middelen voor het W-deel van de Wet werk en bijstand (WWB) aangewend. In principe mogen gemeenten de overschotten tot een bepaalde grens meenemen naar het volgende jaar. De totale onderuitputting was echter groter dan het bedrag dat gemeenten mochten meenemen. Dat deel is teruggevorderd in 2007.

Volksgezondheid, welzijn en sport

XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	13 577,50
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Tegemoetkoming buitengewone uitgaven	111,9
Diversen	- 96,5
Zorg	
Diversen	- 13,4
	2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Elektronisch kinddossier	15,1
Indexering wetten oorlogsgetroffenen	21,2
Taakstellende onderuitputting	21,1
Valys bovenregionaal vervoer WVG	20
Voorfinanciering verdeelsleutel MO	22
Wachtlijsten jeugdzorg	30
Diversen	38
	167,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Loonbijstelling tranche 2007	61,2
Naar h41: pneumokokkenvaccin	- 39,5
Diversen	39,9
Zorg	
Diversen	13,1
Niet tot een ijklijn behorend	
Bijstelling zorgtoeslag	- 43,2
Bruto boeken zorgtoeslag	160,7
Mantelzorg	- 50
Diversen	- 17,4
	124,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	294,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	13 871,70
Totaal Internationale samenwerking	10
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	13 881,70

XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	35,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	17,2
	17,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	5,1
	5,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	7,4
Niet tot een ijklijn behorend	
Bruto boeken zorgtoeslag	160,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	168,1 190,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	225,5
Totaal Internationale samenwerking	0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	225,5

Tegemoetkoming buitengewone uitgaven

In 2007 zijn de uitgaven aan de tegemoetkoming buitengewone uitgaven in totaal 112 mln. hoger uitgevallen dan oorspronkelijk geraamd.

Diversen (mee- en tegenvallers Rijksbegroting)

De post diverse uitgaven mee- en tegenvallers is opgebouwd uit een groot aantal kleine mutaties. Een deel van deze mutaties betreft meevallers die gebruikt zijn voor het invullen van de taakstellende onderuitputting, zie onder. De grootste meevallers doen zich voor bij ggz-zorg verleend aan illegalen (14 mln.), een lagere realisatie bij het budget voor beroepen en opleidingen (13 mln.), lagere instroom bij de wetten en regelingen oorlogsgetroffenen (24 mln.), lager dan de geraamde uitgaven voor de doeluitkering WMO (7 mln.) en de subsidieregeling arbeidsmarktgevolgen WMO (9 mln.). Daarnaast was er vertraging bij een bouwproject in de jeugdzorg (3 mln.), en een meevaller bij het bovenregionaal vervoer (6 mln.). Tegenvallers doen zich voor bij het CIZ (10 mln.) als gevolg van een hoger dan verwacht aantal indicatieaanvragen en bij de provinciale jeugdzorg (6 mln.) als gevolg van een sterker dan verwachte volumeontwikkeling. Dankzij een groot aantal kleinere mee- en tegenvallers resulteert een netto meevaller van bijna 97 miljoen.

Diversen (mee- en tegenvallers Zorg)

De gerealiseerde uitgaven voor opleidingsplaatsen zijn 13 mln. lager uitgevallen, aangezien de schoning van de budgetten van de opleidingsinstellingen lager is uitgevallen dan waarmee in het budget rekening mee was gehouden.

Elektronisch kinddossier

Bij het elektronisch kinddossier is vertraging opgetreden. Omdat de landelijke aanbestedingsprocedure vanwege een rechterlijke uitspraak niet door mag gaan is het beschikbare budget niet geheel tot besteding gekomen.

Indexering wetten oorlogsgetroffenen

Dit betreft de jaarlijkse indexering van de uitkeringen op grond van de regelingen voor oorlogsgetroffenen.

Taakstellende onderuitputting

In 2006 en 2007 is aan VWS een taakstellende onderuitputting opgelegd. Deze is in 2007 ingevuld. Hiervoor worden middelen overgeboekt van artikelen waar ruimte is ontstaan naar artikel 99, waar de taakstellende onderuitputting op is geboekt.

Valys bovenregionaal vervoer WVG

Het budget voor bovenregionaal vervoer van mensen met een beperking is in 2007 met 20 mln. opgehoogd. Dit vanwege de groei van het aantal pashouders en het op grond daarvan verwachte tekort.

Voorfinanciering verdeelsleutel MO

VWS heeft middelen gekregen om de overgang naar een nieuwe verdeling voor de gelden voor maatschappelijke opvang geleidelijk te kunnen invoeren.

Wachlijsten jeugdzorg

In 2007 is 30 mln. extra beschikbaar gesteld voor de aanpak van wachtlijsten in de jeugdzorg.

Diversen

De post diversen is opgebouwd uit een groot aantal kleinere mutaties. De belangrijkste daarvan zijn: 13 mln. extra budget samenhangend met de invoering van het nieuwe zorgstelsel en 7 mln. hogere uitgaven bij het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ).

Loonbijstelling tranche 2007

Dit betreft het overboeken naar VWS van de loonbijstelling voor 2007.

Naar H41: Pneumokokkenvaccin

In 2007 zijn middelen overgeboekt van de VWS begroting naar het premiedeel i.v.m. de vaccinatie met het pneumokokkenvaccin, wel onderdeel uitmaakt van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP).

Diversen (technische mutaties)

Deze post bestaat uit een groot aantal kleinere mutaties. De belangrijkste zijn: een overboeking naar het gemeentefonds van 13 mln. voor hulp aan kinderen en gezinnen en het verplaatsen van de subsidieregeling palliatieve zorg van het BKZ naar de VWS begroting (11 mln.).

Diversen (technische mutaties Zorg)

Deze post bestaat uit een mutatie voor het overboeken van de loonbijstelling (11 mln.) en de prijsbijstelling (2 mln.).

Bijstelling zorgtoeslag

Gedurende 2007 is de raming voor de uitgaven aan de zorgtoeslag een aantal keer bijgesteld op grond van de nieuwste ramingen van het CPB. Netto is de raming met 43 mln. neerwaarts bijgesteld.

Bruto boeken zorgtoeslag

De realisatiecijfers van de zorgtoeslag gingen eerst uit van een nettobedrag. Dit was een optelling van de door de belastingdienst verstrekte zorgtoeslag en de terugontvangsten. Uiteindelijk is er voor gekozen om de terugontvangen zorgtoeslag zichtbaar te maken aan de ontvangstenkant. Hierdoor stijgen de uitgaven met hetzelfde bedrag.

Mantelzorg

Het gebruik van de Stimuleringsregeling Mantelzorg is in 2007 lager uitgevallen dan geraamd. De regeling wordt door VWS geëvalueerd. Een deel van de vrijgevallen middelen is eenmalig toegevoegd aan het WMO-budget. Door gemeenten kunnen deze middelen voor mantelzorgondersteuning worden ingezet in lijn met de Beleidsbrief Mantelzorg en vrijwillige inzet.

Diversen

Deze post bestaat uit grotendeels uit een bijstelling van de BIKK AWBZ (- 18 mln.).

Gemeentefonds

GEMEENTEFONDS: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	14 704,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Wijziging betalingsverloop	- 43,2
Wijziging betalingsverloop 2006	24,0
Diversen	- 1,9
	- 21,1
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Extra uitkering behoedzaamheidsreserve 2006	75,0
Uitkering behoedzaamheidsreserve/nacalculatie 2006	26,7
Uitname bcf van 2006 naar 2007	- 75,0
Diversen	6,0
	32,7
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Armoede en schuldhulpverlening	31,5
Naar 60 structurele doorwerking nacalclatie accres 2006	- 182,0
Uitdeling accres 2007	354,9
Diversen	42,9
Zorg	
Bijstelling budget WMO (ABWZ)	76,4
Mantelzorg	32,0
Diversen	22,9
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	378,6 390,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	15 094,2
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	15 094,2

Wijziging betalingsverloop

Als gevolg van wijzigingen in het betalingsverloop is de algemene uitkering 2007 niet helemaal uitgeput. De bijbehorende uitbetalingen aan gemeenten schuiven door naar 2008.

Wijziging betalingsverloop 2006

Omdat de gegevens op basis waarvan het gemeentefonds wordt verdeeld in 2006 nog niet allemaal definitief waren, is de algemene uitkering in 2006 niet helemaal uitgeput. Deze middelen zijn toegevoegd aan de algemene uitkering voor 2007.

Extra uitkering behoedzaamheidsreserve 2006

Van de uitname BTW-compensatiefonds is 75 mln. in 2006 uit het gemeentefonds doorgeschoven naar 2007. Hiermee is voorkomen dat gemeenten over het jaar 2006 achteraf met een tekort worden geconfronteerd als gevolg van de uitname in 2006. Dit is kasmatig verwerkt bij Voorjaarsnota 2007 door de uitkering van de behoedzaamheidsreserve over 2006 met hetzelfde bedrag te verhogen.

Uitkering behoedzaamheidsreserve/nacalculatie 2006

De nacalculatie van het accres 2006 op basis van de voorlopige rekening bedraagt 351 mln. Bij Voorjaarsnota 2006 werd op grond van de toen beschikbare gegevens een accres geraamd van 533 mln. Het verschil van 182 mln. is verrekend met de behoedzaamheidsreserve van 208,7 mln. Het saldo van 26,7 mln. is aan het Gemeentefonds toegevoegd.

Uitname BCF

Van de uitname uit het Gemeentefonds die samenhangt met het BTW-compensatiefonds (BCF) is een deel van 2006 doorgeschoven naar 2007.

Armoede en schuldhulpverlening

Zoals in het Bestuursakkoord met de gemeenten is afgesproken, is een extra impuls gegeven aan het bestrijden van armoede en het terugdringen van het aantal huishoudens met problematische schulden. Hiertoe heeft SZW middelen ter beschikking gesteld. Met deze mutatie zijn deze middelen van de SZW begroting gehaald en aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd.

Structurele doorwerking nacalculatie accres 2006

Het verschil van 182 mln. tussen het geraamde accres bij Voorjaarsnota 2006 en de nacalculatie op basis van voorlopige rekening is structureel op de begroting van het Gemeentefonds verwerkt.

Uitdeling accres 2007

Als gevolg van mutaties in de netto gecorrigeerde rijksuitgaven is het accres 2007 verrekend met het Gemeentefonds.

Bijstelling budget WMO

Met ingang van 1 januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) in werking getreden. Daarvoor is eerder ruim 1 mld. vanuit de AWBZ toegevoegd aan het Gemeentefonds. Aan het Gemeentefonds is 82 mln. toegevoegd voor de indexatie over de jaren 2006 en 2007. Daarnaast is het budget voor huishoudelijke hulp met 5,6 mln. neerwaarts bijgesteld.

Mantelzorg

Een deel van de middelen voor het bieden van een uitkering aan mantelzorgers op grond van de Stimuleringsregeling Mantelzorg is niet uitgeput. Deze middelen zijn éénmalig toegevoegd aan het WMO-budget, dat deel uitmaakt van het Gemeentefonds. Gemeenten zetten deze 32 mln. in voor mantelzorgondersteuning in lijn met de Beleidsbrief Mantelzorg en vrijwillige inzet. Hiertoe is een convenant afgesloten tussen de VNG, Mezzo en VWS, dat in december aan de Tweede Kamer is toegezonden.

Provinciefonds

PROVINCIEFONDS: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	1 110,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 1,1
	- 1,1
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,9
	2,9
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Accres 2007/2008	28,0
Naar 61 structurele doorwerking nacalculatie accres 2006	- 15,3
Diversen	3,0
	15,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	17,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	1 127,8
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	1 127,8

Accres 2007/2008

Het betreft de reguliere bijstelling van de omvang van het Provinciefonds met het accres 2007 en 2008. De bijstelling is gebaseerd op de ontwikkeling van de netto-gecorrigeerde rijksuitgaven stand Voorjaarsnota 2007. Voor de berekening van het accres van 2008 is het saldo van intensiveringen en extensiveringen meegenomen zoals vastgesteld in het Coalitieakkoord.

Structurele doorwerking nacalculatie accres 2006

De nacalculatie van het accres 2006 op basis van de voorlopige rekening bedraagt 29,4 mln. Bij voorjaarsnota 2006 werd op grond van de toen beschikbare gegevens een accres geraamd van 44,7 mln. Het verschil van 15,3 mln. is structureel op de begroting van het Provinciefonds verwerkt.

Infrastructuurfonds

INFRASTRUCTUURFONDS: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	7 044,4
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Betuweroute	– 51,8
Hogesnelheidslijn	32,2
Hvwn: aanleg vaarwegen	– 44,6
Hvwn: variabel onderhoud vaarwegen	– 53,4
Hwn: kasschuiven hoofdwegen	– 90,5
Hwn: 2e Coentunnel	– 53,5
Hws: aanleg hoofwatersystemen	– 60,3
Hws: beheer en onderhoud hoofwatersystemen	75,0
Hws: regionale wateroverlast	– 24,2
Hws: renovatie stuwen	– 15,7
Project Mainport Rotterdam	– 29,8
Reglok: regionaal lokaal openbaar vervoer	– 43,3
Reglok: Rijksbijdrage mobiliteitsfondsen	– 50,0
Spoor: beheer en instandhouding	– 27,8
Spoor: risicoreservering spoorprogramma	– 68,6
Spoor: spoorprojecten	– 15,4
Diversen	– 88,2
	– 609,9
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Grondaankopen ruimte voor de rivier	15,3
Hvwn: onderhoud hoofdvaarwegen	100,0
Hwn: onderhoudsachterstand hoofdwegen	70,0
Hws: leningen vervroegd aflossen 2 vliegtuigen kustwacht	20,8
Kasverschuiving Betuweroute	– 22,4
Kasverschuiving Zuiderzeelijn	– 25,8
Overlopende betaling HSL	– 213,0
Spoor: vertraging spoor	– 99,5
Diversen	– 20,0
	– 174,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
BTW Betuweroute	30,0
Correctie agentschapsbijdrage RWS 2006–2011	34,5
Fes-brug netwerkanalyses	50,0
Intertemporele verschuiving	– 302,4
Prijsbijstelling 2007	30,7
Veren Noordzeekanaal	195,0
Diversen	19,5
	13,2
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	13,2
	70,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	– 714,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	6 330,5
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	6 330,5

INFRASTRUCTUURFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	6 988,3
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 6,3
	- 6,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Voordelig saldo	59,5
Diversen	1,9
	61,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Btw Betuweroute	30,0
Correctie agentschapsbijdrage RWS 2006-2011	34,5
FES-brug netwerkanalyses	50,0
Intertemporele verschuiving	- 302,4
Prijsbijstelling	30,7
Veren Noordzeekanaal	195,0
Diversen	19,5
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	13,2
	70,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	125,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	7 114,0
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	7 114,0

Betuweroute

De lagere realisatie is het gevolg van de vertraging in de oplevering van de Tunnel Technische Installaties (TTI).

Hogesnelheidslijn

De ingebruikname van de HSL-Zuid is opgeschort vanwege de vertraging van de installatie van het beveiligingssysteem.

HVWN: Aanleg vaarwegen

Deze lagere uitgaven worden hoofdzakelijk veroorzaakt door het vertraagd uitbetalen van de subsidie ten behoeve van de bouw van de vierde sluis bij Ternaaien en de procedure bij de Raad van State ten behoeve van de vaarweg Lemmer-Delfzijl.

HVWN: Variabel onderhoud vaarwegen

Vertragingen bij overdrachten in het kader van Brokx-nat en binnen de deelprojecten groot variabel onderhoud (Amsterdam-Rijnkanaal/Lek, baggeren Noordzeekanaal, sluisencomplex Rotterdam-Belgie/Zeeeland en baggeren/oever Rotterdam-Duitsland) hebben geleid tot lagere kasuitgaven in 2007.

Hoofdwegennet (HWN)

HWN: Kasschuiven hoofdwegen

Een aantal projecten zoals A4 Burgerveen-Leiden, de A12 tussen Veenendaal Ede en de A2 Tangenten-Eindhoven heeft te maken gekregen met vertragingen als gevolg van uitspraken van de Raad van State. Daarnaast zijn bij de projecten A2 Holendrecht, A2 Everdingen-Deil, A2 Rondweg Den Bosch en de A73/74 Venlo-Maastricht te hoge (kas)ramingen gehanteerd voor 2007.

HWN: Tweede Coentunnel

Bij de tweede Coentunnel is de huidige begrotingsraming gehandhaafd in afwachting van de omzetting naar een DBFM-reeks (DBFM is: Design/Built/Finance/Maintenance). Aangezien de omzetting naar een DBFM-contract vertraging heeft opgelopen, worden de gereserveerde middelen doorgeschoven naar latere jaren.

Hoofdwatersystemen (HWS)

HWS: Aanleg Hoofdwatersystemen

Het kasoverschot in 2007 ontstaat door het achterblijven van verzoeken door waterschappen en provincies tot uitkering van verscheidene subsidies ten behoeve van het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

HWS: Regionaal wateroverlast

Voor de Tijdelijk Regeling Eenmalige Uitkering Bestrijding Regionale Wateroverlast (de 100 mln. regeling) zijn vanaf de eerste helft van augustus voorschotverzoeken ingediend door subsidieontvangers. Hoewel de afhandeling gedeeltelijk in het derde kwartaal is gestart, heeft er nog geen uitbetaling van voorschotten plaatsgevonden. De betalingen zullen in 2008 plaatsvinden.

HWS: Beheer en Onderhoud Hoofdwatersystemen

De verhoging betreft hogere baggerkosten voor zandsuppleties en extra kosten voor beheer en onderhoud aan de Maeslantkering en Oosterscheldkering.

HWS: Renovatie stuwen

Op groot variabel onderhoud van de Hoofdwatersystemen schuift 15,7 mln. door naar 2010 wegens vertraging in de voorbereidingen van de projecten «Renovatie Stuwen Lek» en «Masterplan Haringvliet».

Project Mainport Rotterdam (PMR)

De kasraming ten behoeve van PMR wordt aangepast naar de laatste inzichten.

Regionale/lokale infrastructuur (Reglok)

Reg.Lok.: Regionaal lokaal openbaar vervoer

De aanleg van de ZORO-bus (van Zoetermeer naar Rotterdam) is vertraagd, waardoor betalingen later zullen plaatsvinden.

Reg.Lok.: Rijksbijdrage mobiliteitsfondsen

De rijksbijdrage aan de mobiliteitsfondsen is neerwaarts bijgesteld, aangezien de storting van het aandeel van het ministerie van Verkeer en Waterstaat in de Mobiliteitsfondsen pas mogelijk is nadat de regio haar storting heeft gedaan.

Spoorwegen (Spoor)

Spoor: beheer en instandhouding

De mutatie betreft overlopende betalingen naar 2008 op het gebied van beheer en instandhouding spoor.

Spoor: Risicoreservering spoorprogramma

Het overschot ontstaat doordat de geraamde risicoreservering Grote Spoorprojecten, die gekoppeld is aan de voortgang van de HSL, naar 2008 schuift. Dit betreft het bedrag voor de risicoreservering Hogesnelheidslijn (HSL)/Betuweroute dat binnen het spoorprogramma voor 2007 is gereserveerd. Deze gelden schuiven door naar 2008 en blijven daarmee beschikbaar voor HSL en de Betuweroute.

Spoor: Spoorprojecten

Het overschot aan middelen ligt met name bij de volgende projecten:

- Traject Els-Deventer-Twente: projecten betreffen bijna allemaal ongelijkvloerse kruisingen met het spoor, waarvoor de planvoorbereiding bij de betreffende gemeente ligt. Op de planning is vanuit VenW geen invloed uit te oefenen. In 2007 zijn – in tegenstelling tot eerdere verwachtingen – geen plannen ingediend.
- Project Aslasten Cluster III: Dit project is nog niet in uitvoering gekomen gelet op de nog lopende discussies rondom nut/noodzaak.
- Project Traject Oost: vertraging wordt veroorzaakt door extra overleg met de regio en NS over de inpassing en over noodzaak van een keervoorziening per plaatse.

Grondaankopen ruimte voor de rivier

De planning van de grondaankopen is aangepast. Over het programma Ruimte voor de Rivier wordt gerapporteerd in het kader van de voortgangsrapportage grote projecten.

HVWN: Onderhoud hoofdvaarwegen

Er is versneld regulier onderhoud gedaan ter voorkoming van extra achterstallig onderhoud bij primaire hoofdvaarwegen. Het betreft de corridor Rotterdam-Duitsland, Rotterdam-Antwerpen en Amsterdam-Rotterdam.

HWN: Onderhoudsachterstand hoofdwegen

Door het onderhoudsprogramma te intensiveren, is de onderhoudsachterstand sneller ingelopen.

HWS: Leningen vervroegd aflossen aanschaf 2 vliegtuigen kustwacht

Rijkswaterstaat heeft leningen vervroegd afgelost voor de aanschaf van twee vliegtuigen voor de Kustwacht. De vliegtuigen worden overgedragen aan het ministerie van Defensie. De vliegtuigen verdwijnen van de balans en de leningen zijn in verband hiermee afgelost.

Kasverschuiving Betuweroute en Zuiderzeelijn

De mutatie heeft betrekking op kasverschuivingen naar 2008 op de projectbudgetten van de Betuweroute en de Zuiderzeelijn.

Overlopende betaling HSL

Eerder werd uitgegaan van financiële afronding van de HSL in 2007. De sindsdien opgelopen vertraging in de oplevering van de HSL leidt ertoe dat de betalingen naar achteren schuiven. Het gaat hier vooral om de overlopende betaling van de HSL van 2007 naar 2008. Voor een nadere

toelichting bij deze projecten wordt verwezen naar de reguliere voortgangsrapportages die in het kader van de procedure Grote Projecten aan de Kamer wordt gezonden.

Spoor: Vertraging spoor

Door vertraging bij de besluitvorming over de overeenkomsten, het opstellen van business cases et cetera konden de beschikkingsaanvragen voor de Nieuwe Sleutel Projecten (NSP-projecten) (Arnhem, Breda, Den Haag, Rotterdam en Utrecht) niet ingediend worden. Anderzijds was sprake van vertragingen bij de projecten Vleuten-Geldermalsen 4/6 sporen, Regionet en Integrale spooruitbreiding Amsterdam-Utrecht.

BTW Betuweroute

De mutatie betreft de BTW die op basis van declaraties voor de aanleg van de Betuweroute (en verantwoording over de werkelijk betaalde BTW over de relevante onderdelen). Hiervoor waren op de aanvullende post van het Rijk reeds middelen gereserveerd.

Leenfaciliteit RWS

Het beroep op de leenfaciliteit door Rijkswaterstaat valt niet langer onder het uitgavenkader van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Als gevolg hiervan vindt een technische correctie plaats.

Fes-brug netwerkanalyses

De Fes-brug is verhoogd voor de dekking van het amendement van de leden Van Hijum en Hofstra (amendement nr. 43) ten behoeve van de financiering van extra middelen voor de netwerkanalyses.

Intertemporele verschuiving

De kasbehoefte bij de infrastructurele projecten wordt aangepast naar actuele inzichten.

Veren Noordzeekanaal

VenW heeft de exploitatie (inclusief Beheer en Onderhoud) van drie veerverbindingen over het Noordzeekanaal overgedragen aan de gemeente Amsterdam. Hiervoor is een afkoopsom overeengekomen van 220 mln. Als gevolg van vrijvallende beheers- en onderhoudskosten en exploitatiebijdragen, leidt deze overdracht in 2007 tot een tekort van ca 195 mln. Indien rekening wordt gehouden met de structurele vrijval van deze kosten en bijdragen, is de afkoop budgettair neutraal.

Voordelig saldo

Dit betreft de toedeling van het Voordelig Saldo over 2006.

Fonds Economische Structuurversterking

FONDS ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING: UITGAVEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	3 420,7
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Bijdrage systeemkosten tolheffing	- 55,4
Birk	- 31,9
Enveloppe mobiliteit	- 246,0
Fes- brug	- 294,8
Luchtkwaliteit	35,6
Mep	- 35,9
Sleutelprojecten	- 178,3
Diversen	- 325,1
	- 1 131,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 1 131,8
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	2 289,0
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	2 289,0

FONDS ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	3 695,1
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Aardgasbaten	- 911,3
Diversen	23,6
	- 887,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 887,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	2 807,4
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	2 807,4

Bijdrage systeemkosten tolheffing

Middelen ten behoeve van het project «Systeemkosten tolheffing» van VenW zijn in 2007 niet opgevraagd en worden doorgeschoven naar 2008.

BIRK (Budget Investerings in Ruimtelijke Kwaliteit)

Het kasritme van BIRK-projecten van het Ministerie van VROM wordt aangepast aan het daadwerkelijke uitgavenpatroon door een deel van de middelen door te schuiven naar latere jaren.

Enveloppe mobiliteit

De reeks Fileplan Zichtbaar Snel Meetbaar (enveloppe Mobiliteit) is in 2007 als Fes-bijdrage afgeschaft. Dit aangezien het Fes niet is bedoeld voor structurele financiering. Deze middelen vloeien nu rechtstreeks naar het Infrastructuurfonds.

Fes-brug

De Fes-brug is een constructie om Fes-middelen over te hevelen naar de reguliere rijksbegroting en in te zetten voor niet-Feswaardige uitgaven. In verband met de vaste voeding van het Fes kan de Fes-brug budgettair neutraal worden afgeboekt. Dit leidt tot een lagere bijdrage vanuit het Fes aan het IF welke wordt gecorrigeerd door een hogere bijdrage vanuit de begroting van VenW.

Luchtkwaliteit

Investerings in luchtwassers in stallen worden via het Fes gestimuleerd. Luchtwassers hebben als doel het verminderen van de uitstoot van zowel fijnstof als ammoniak, wat de natuurcondities verbetert. Verder zijn middelen aangewend voor verbetering van de luchtkwaliteit waardoor infra-projecten weer doorgang kunnen vinden en voor dynamisch verkeersmanagement (om de bestaande capaciteit van het wegennet beter te gebruiken). Ook maken lokale maatregelen het mogelijk om grote lokale projecten doorgang te laten vinden, wat bijdraagt aan de regionale economie.

MEP

De Rijksbijdrage aan de MEP is in 2007 lager dan geraamd. Daarom is de Fes-bijdrage ter waarde van 35,9 mln. bij Slotwet 2007 doorgeschoven naar latere jaren.

Sleutelprojecten

Middelen voor de Sleutelprojecten Amsterdam, Utrecht, Breda en Den Haag van het ministerie van VROM zijn niet uitgeput en worden doorgeschoven naar latere jaren. Reden voor de vertraging is dat de projecten langzamer van de grond komen dan eerder werd verondersteld. De middelen komen weer beschikbaar in 2008 en latere jaren.

Diversen

De post diversen bestaat uit projecten die weliswaar zijn toegevoegd aan departementale begrotingen, maar niet tot besteding zijn gekomen en uit middelen die nog niet door departementen zijn opgevraagd. Deze kasschuiven treden onder andere op bij, *Centre for Translational Molecular Medicine* van EZ, waar de uitwerking van de projectplannen door potentiële subsidieontvangers meer tijd kost dan oorspronkelijk was geschat, *Programma filevermindering* van VenW, *VMBO/Funderend onderwijs* van OCW en *Dynamisch Verkeersmanagement* van VenW (– 20 mln.), waar het grootste deelproject, maatregelen Ring A10, nog niet is uitgevoerd in verband met het bestuurlijk afstemmingsproces met de regio over te nemen maatregelen. Alle niet opgevraagde of niet besteedde middelen worden doorgeschoven naar 2008 en/of latere jaren.

Aardgasbaten

De belangrijkste oorzaak van de mutatie ten opzichte van de ontwerp-begroting 2007 is de lagere productie als gevolg van de warme winter 2006–2007. De olieprijsen waren in het kalenderjaar 2007 gemiddeld hoger dan geraamd. Dit kwam echter door de hoge prijzen in het laatste kwartaal, die vrijwel geen invloed meer op de kasinkomsten in 2007 hadden. In

de eerste drie kwartalen van het jaar 2007 was de gemiddelde olieprijs lager dan geraamd, 66 dollar per vat. De lage dollarkoers drukte voorts de olieprijs in euro's.

AOW-spaarfonds

AOW-SPAARFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	4 195,2
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	1,2
	1,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	1,2
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	4 196,4
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	4 196,4

Dierengezondheidsfonds

DIERGEZONDHEIDSFONDS: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	9,0
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Destructiebudget	- 16,0
Eindsaldo 2006	31,2
Diversen	- 8,7
	6,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	6,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	15,6
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	15,6

DIERGEZONDHEIDSFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	9,0
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	2,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	2,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	11,1
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	11,1

Destructiebudget

In 2008 is 3,8 mln. beschikbaar op de begroting van het Diergezondheidsfonds voor destructie-uitgaven ten behoeve van crisiscapaciteit bij Rendac. Tevens wordt op de LNV-begroting in 2008 12,2 mln. beschikbaar gemaakt voor destructie, niet gerelateerd aan dierziekten. Deze intertemporele compensatie maakt dat mogelijk.

Eindsaldo 2006

In 2006 konden nog niet alle uitgaven verband houdende met Klassieke Varkenspest (KVP), Aviaire influenza, Blue Tongue afgehandeld worden. Bovendien zijn aan het DGF voor de jaren 2007/2008 middelen voor de destructiecapaciteit in geval van diercrisis toegevoegd.

BTW-compensatiefonds**BTW-COMPENSATIEFONDS: UITGAVEN**

	2007
Stand Miljoenennota 2007	2005,6
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Voorlopige realisatiecijfers belastingdienst 2006	73,3
Diversen	- 10,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	63,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007	2 068,7

Gemeenten, provincies en kaderwetgebieden kunnen de betaalde BTW voor hun niet-ondernemersactiviteiten, die volgens de wetgeving daarvoor in aanmerking komt, gecompenseerd krijgen uit het BTW-compensatiefonds. Doordat gemeenten over 2006 en 2007 een hoger bedrag aan BTW hebben gedeclareerd bij de Belastingdienst is in 2007 per saldo circa 73 mln. meer uitgegeven dan werd geraamd in de ontwerpbegroting 2007.

Waddenfonds

WADDENFONDS: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	33,9
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Doorschuif waddenfonds	- 31,0
Diversen	- 2,7
	- 33,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 33,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	0,1
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	0,1

WADDENFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	33,9
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	33,9
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	33,9

Doorschuif Waddenfonds

Het Waddenfonds is nog in de oprichtingsfase. De uitgaven voor het Waddenfonds vallen in 2007 ruim 33 mln. lager uit dan oorspronkelijk begroot van 33,8 mln. Dit heeft te maken met de opstarttijd van het Waddenfonds (opstellen subsidieregeling, bezwaren hiertegen vanuit Brussel en het sluiten van een overeenkomst met Dienst landelijk Gebied (DLG) voor de uitvoering van de regeling). De lagere uitgaven leiden tot een positief saldo in het Waddenfonds. Overeenkomstig de fondssystematiek wordt dit positieve saldo meegenomen naar het jaar 2008 en verder. De uitgaven in 2007 betreffen hoofdzakelijk uitvoerings- en inrichtingskosten.

Accres gemeentefonds/provinciefonds

ACCRES GEMEENTEFONDS/PROVINCIEFONDS: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007	22,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Accres gemeentefonds	57,7
Mlt-mutaties	209,0
Vrijval nacalculatie 2006	- 105,8
Diversen	2,6
	163,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Uitdeling accres 2007	- 382,9
Van gf: structurele doorwerking nacalculatie 2006	182,0
Diversen	15,3
	- 185,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 22,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007	0,0

Accres gemeente- en provinciefonds

Om provincies en gemeenten te compenseren voor de wijzigingen in hun uitgaven ten gevolge van prijsstijgingen en maatschappelijke en politieke ontwikkelingen ontvangen zij een accres. Het accres wordt afgeleid van de ontwikkeling van de netto-gecorrigeerde rijksuitgaven («gelijk de trap op en af»). Als gevolg van wijzigingen in de netto gecorrigeerde rijksuitgaven en de nacalculatie 2006 is het accres van het gemeente- en provinciefonds voor 2007 bijgesteld.

Accres: uitdelen tranche 2007

Het accres over 2007 is structureel overgeheveld naar het gemeente- en provinciefonds

Prijsbijstelling/indexering WSF

PRIJSBIJSTELLING/INDEXERING WSF: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007	537,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Nominale ontwikkeling	- 228,1
Diversen	- 1,0
Sociale zekerheid	
Nominale ontwikkeling	- 19,5
Zorg	
Diversen	2,0
	- 246,6
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	3,3
	3,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Uitdeling tranche 2007	- 249,5
Diversen	- 2,3
Sociale zekerheid	
Diversen	- 18,3
Zorg	
Diversen	- 2,0
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 21,9
	- 294,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 537,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007	0,0

Op de aanvullende post Prijsbijstelling/Indexering Wet Studiefinanciering worden de middelen gereserveerd die worden gebruikt om de prijsgevoelige uitgaven op de diverse begrotingen te indexeren. Dit gebeurt door middel van prijsbijstelling die jaarlijks uit deze aanvullende post wordt overgeboekt naar de departementale begrotingen. Tevens worden de ramingen van de indexatie van lesgelden op deze aanvullende post bijgehouden. Hiervan is de tranche 2007 overgeheveld naar de begroting van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Arbeidsvoorwaarden

ARBEIDSVOORWAARDEN: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	1 128,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Nominale ontwikkeling	203,5
Sociale zekerheid	
Nominale ontwikkeling	22,6
Zorg	
Diversen	11,1
	237,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 0,9
	- 0,9
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Loonbijstelling tranche 2007	- 1 164,9
Vut prepensioen levensloop/ functioneel leeftijdsontslag (vpl/flo)	- 69,5
Diversen	0,9
Sociale zekerheid	
Loonbijstelling tranche 2007	- 118,4
Zorg	
Diversen	- 11,1
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 1,4
	- 1 364,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 1 128,1
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	0,0
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	0,0

Nominale ontwikkeling

Als gevolg van nieuwe inzichten in de ontwikkeling van de lonen en de sociale werkgeverslasten is de uitgavenraming voor de loonbijstelling bijgesteld. De nominale ontwikkeling op de ijklijn Zorg heeft betrekking op de bijstelling van het opleidingsfonds voor de zorgsector.

Loonbijstelling tranche 2007

Op basis van stand Centraal Economisch Plan 2007 is de loonbijstelling tranche 2007 overgeboekt naar de departementale begrotingen. Alle loon-gerelateerde uitgaven zijn hiermee op het loonniveau 2007 gebracht.

Vut prepensioen levensloop/functioneel leeftijdsontslag (VPL/FLO)

De gewijzigde regelgeving betreffende VUT en prepensioen leidde ertoe dat de vroegpensioenregeling Afup van de sector Politie niet paste in het nieuwe fiscale regime. In reactie hierop zijn in de sector Politie nieuwe voorzieningen getroffen die hebben geleid tot een fiscaal zuivere regeling. Om de extra lasten van deze afspraken in te dekken zijn de hiervoor gereserveerde middelen overgeboekt naar de begroting van BZK.

Koppeling uitkeringen/nominale bijstelling AKW

KOPPELING UITKERINGEN: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	188,7
Mee- en tegenvallers	
Sociale zekerheid	
Uitdeling nominale bijstelling	- 193,0
Diversen	4,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 188,7
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	0,0
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	0,0

KOPPELING UITKERINGEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	9,3
Mee- en tegenvallers	
Sociale zekerheid	
Diversen	- 9,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 9,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	0,0
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	0,0

Uitdeling nominale bijstelling

Dit betreft de nominale ontwikkeling van diverse uitkeringen zoals de WWB en Wajong. Deze ontwikkeling is afhankelijk van enerzijds de grondslag van de betreffende uitkeringen en anderzijds van de ontwikkeling van de lonen en prijzen.

Algemeen

ALGEMEEN: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	316,0
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Behoedzaamheidsreserve GF/PF	- 135,3
Flankerend beleid	25,0
Flb doorschuiven flankerend beleid	- 25,0
Pijler 4: intensiveringsenveloppen coalitieakkoord	18,0
Pijler 4: uitdeling enveloppen	- 18,0
Ramingstechnische veronderstelling in=uit	100,5
Reservering bijstand rechtmatige kinderen	- 25,0
Schuldsanering Antillen	430,0
Sci schuldsanering Antillen	- 75,5
Scj doorschuiven schuldsanering antillen	- 354,5
Transitietraject inburgering	- 40,0
Diversen	- 26,4
Sociale zekerheid	
Pijler 4: intensiveringsenveloppen coalitieakkoord	680,0
Pijler 4: uitdeling enveloppen	- 680,0
Diversen	- 100,0
	- 226,2
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Btw openbaar vervoer	- 68,2
Diversen	- 17,2
	- 85,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 311,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	4,4
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	4,4

ALGEMEEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	2 671,6
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Dividendderving	31,8
NBO taakstelling	- 249,4
Diversen	- 4,0
	- 221,6
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Verkoop Staatsdeelnemingen	- 2 450,0
	- 2 450,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	- 2 671,6
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (excl. IS)	0,0
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	0,0

Behoedzaamheidsreserve GF/PF

Jaarlijks wordt ten behoeve van de behoedzaamheidsreserve een bedrag ingehouden op het Gemeente- en Provinciefonds. Deze reserve wordt tijdelijk geparkeerd op de aanvullende post Algemeen. Op grond van de nacalculatie is een deel van de behoedzaamheidsreserve over het jaar 2006 niet uitgekeerd aan gemeenten en provincies; het resterende (overgrote) deel is in 2007 uitgekeerd.

Flankerend beleid vernieuwing Rijksdienst

Voor de vernieuwing van de Rijksdienst zijn in het Coalitieakkoord voor de periode 2007–2011 middelen gereserveerd. Deze middelen zijn bedoeld voor de benodigde investeringen (bijvoorbeeld in ICT) en de gevolgen voor sociaal flankerend beleid. Het budget voor flankerend beleid is in 2007 niet aangewend, aangezien er nog geen concrete onderbouwing van projecten aanwezig was. Het bedrag wordt doorgeschoven naar 2008.

Intensiveringsenveloppen Coalitieakkoord en uitdeling

De intensiveringsenveloppen uit het Coalitieakkoord zijn in eerste instantie geplaatst op de aanvullende post Algemeen. Overeenkomstig de afspraken in het Coalitieakkoord is de eerste tranche bij Miljoenennota aan de departementale begrotingen toegevoegd.

Ramingstechnische veronderstelling in=uit

Bij Voorjaarsnota is de eindejaarsmarge uitgekeerd naar de departementale begrotingen. Als tegenhanger hiervan is de ramingstechnische veronderstelling in=uit op de aanvullende post verwerkt. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de onderuitputting die zich in 2006 heeft voorgedaan, ook in 2007 zal optreden.

Reservering bijstand rechtmatige kinderen

De gereserveerde middelen voor onder andere bijstand aan rechtmatig in Nederland verblijvende kinderen, waarvan de ouders geen recht op bijstand hebben, zijn in 2007 overgeheveld naar de begroting van Justitie.

Schuldsanering Antillen

Door het vorige kabinet is een start gemaakt met een traject dat moet leiden tot herziening van de staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk, verbetering van het financiële beheer en oplossing van de schuldenproblematiek. Daarbij zal een groot deel van de schulden van de Antillen worden gesaneerd. Hiervoor zijn middelen op de aanvullende post gereserveerd. Van het voor 2007 gereserveerde bedrag is 75,5 mln. overgeheveld naar de begroting Koninkrijksrelaties (hoofdstuk IV) voor de BES-eilanden (Bonaire, St. Eustatius en Saba); het resterende deel wordt doorgeschoven naar latere jaren.

Transitietraject inburgering

Op de aanvullende post is in 2006 budget gereserveerd voor het transitie-budget voor ROC's in verband met de afschaffing van de gedwongen winkelnering bij het inkopen van inburgeringcursussen. Deze middelen zijn in 2007 overgeheveld naar de begroting van OCW.

Uitvoeringskosten UWV

In 2007 is 100 mln. afgeboekt van een reservering voor frictiekosten voor het UWV. Deze middelen zijn intertemporeel meegenomen voor de vernieuwing van de organisatie van het UWV, die zal leiden tot een besparing op de uitvoeringskosten.

Dividendderiving

Met de aanpassing van de raming verkoop staatsdeelnemingen is ook de raming dividendderiving aangepast.

BTW Openbaar Vervoer

Op de aanvullende post stonden middelen gereserveerd voor BTW-compensatie voor onder andere de HSL en de Betuweroute. Een deel hiervan is in 2007 overgeheveld naar de begroting van het ministerie van V&W; het resterende bedrag wordt doorgeschoven naar 2008.

NBO-taakstelling

De taakstelling niet-belastingontvangsten (NBO-taakstelling) maakt geen deel uit van de begrotingsregels van dit kabinet. De op de aanvullende post voor de NBO-taakstelling ingeboekte reeks komt daarmee te vervallen.

Verkoop staatsdeelnemingen

De raming van de taakstelling verkoop staatsdeelnemingen is in 2007 neerwaarts bijgesteld als gevolg van de doorwerking van de verkoop van TNT en KPN in 2006. Daarnaast is de taakstelling 2007 neerwaarts bijgesteld door de verkoop van de aandelen van SDU en NOVEC. Tot slot heeft er nog restitutie van dividendbelasting in 2007 plaatsgevonden in verband met de verkoop van aandelen TNT uit 2006.

Consolidatie

CONSOLIDATIE	
	2007
Stand Miljoenennota 2007 (excl. IS)	- 9 254,5
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007 (incl. IS)	- 8 556,2

De post Consolidatie wordt gebruikt voor het corrigeren van de Rijksbegroting voor dubbelstellingen die ontstaan door het «bruto-boeken» van bijdragen. Het bruto-boeken houdt in dat zowel het departement dat bijdraagt, als het departement dat ontvangt de uitgaven op zijn begroting opneemt. Het ontvangende departement raamt daarnaast de te ontvangen bijdragen ook aan de ontvangstenkant van de begroting. Hierdoor wordt het rekenkundig niveau van de totale rijksuitgaven en de rijksontvangsten hoger dan het feitelijk niveau. Door de post Consolidatie wordt hiervoor gecorrigeerd. De hoogte van de post wordt in belangrijke mate bepaald door de bijdragen via de begrotingen van Verkeer en Waterstaat en het FES aan het Infrastructuurfonds.

Homogene Groep Internationale Samenwerking

HOMOGENE GROEP INTERNATIONALE SAMENWERKING: UITGAVEN	
	2007
Stand Miljoenennota 2007	5 338,2
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
BNP-aanpassing	30,7
Diversen	- 23,0
	7,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Apparaatsuitgaven	- 45,5
Armoedebestrijding	40,0
Clean development mechanism	- 20,0
Crisisbeheersingsoperaties	21,2
Duurzaam waterbeheer	- 23,0
Eindejaarsmarge HGIS	111,2
EU-nacalculatie	- 24,4
Europees Ontwikkelingsfonds (EOF)	- 25,3
Europese Investeringsbank (EIB)	58,8
EU-toerekenig	- 57,0
Handels- en financieel systeem	- 42,7
Humanitaire hulpverlening	83,7
Multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen	66,2
Onderwijs	- 56,1
Participatie civil society	- 49,2
Regionale stabiliteit en crisisbeheersing	47,8
Reproductieve gezondheid	48,6
Schuldkwijtschelding	249,0
Diversen	28,2
	411,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	5,4
	5,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	424,4
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007	5 762,6

HOMOGENE GROEP INTERNATIONALE SAMENWERKING: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2007
Stand Miljoenennota 2007	116,4
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	1,8
	1,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diverse ontvangsten	22,8
Europese Investeringsbank (EIB)	58,8
Koersverschillen	138,4
Ontvangsten	44,8
Diversen	38,3
	303,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	5,3
	5,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2007	310,3
Stand Financieel Jaarverslag van het Rijk 2007	426,6

De Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) is een aparte budgettaire constructie waarin de uitgaven aan Internationale Samenwerking van de verschillende departementen worden gebundeld. Het uitgavenniveau van de HGIS wordt aangepast voor macro-economische ontwikkelingen. Het ODA-deel van de HGIS is gekoppeld aan het bruto nationaal product (BNP) en wordt gecorrigeerd voor veranderingen van het BNP. Het non-ODA deel van de HGIS wordt gecorrigeerd voor prijsveranderingen. Het merendeel van de HGIS-uitgaven wordt via de begroting van Buitenlandse Zaken verantwoord.

BNP-aanpassing

Als gevolg van macro-economische ontwikkelingen wordt de omvang van de HGIS bijgesteld.

Apparaatsuitgaven

Deze post is het saldo van een aantal ontwikkelingen. Ten eerste is sprake van een ophoging ter dekking van een aantal investeringen in ICT en beveiliging en van de stijging van huisvestingskosten. Tevens is een aantal projecten vertraagd, waaronder de geplande nieuwbouw van de ambassade te Teheran. Ten slotte zal een betaling aan Defensie in 2008 plaatsvinden.

Armoedebestrijding

De mutatie op dit artikel betreft een saldo. Zo worden de ramingen voor schuldverlichting in 2007 bijgesteld. Voorts worden er meerjarig middelen beschikbaar gesteld voor diverse multilaterale activiteiten zoals regionale conferenties en kiesgroepondersteuning. Ten slotte wordt de mutatie beïnvloed door het gebruikelijke parkeer karakter van dit artikel.

Clean Development Mechanism

Bij het Clean Development Mechanism is sprake van vertraging en uitvallende projecten.

Crisisbeheersingsoperaties

Vanwege de missie in Afghanistan is aan de HGIS-voorziening crisisbeheersingsoperaties op de Defensiebegroting budget toegevoegd in 2007.

Duurzaam waterbeheer

De verlaging wordt grotendeels veroorzaakt door vertragingen in landenprogramma's voor water, drinkwater en sanitaire voorzieningen in onder andere Mozambique, Senegal, Benin en Kenia. Anderzijds wordt er geïntensiveerd op een programma van Unicef in de Democratische Republiek Congo en een programma van UN-Habitat ten behoeve van de Grote Meren-regio, beiden gericht op drinkwater en sanitaire voorzieningen.

Eindejaarsmarge HGIS

Middels de HGIS-eindejaarsmarge is budget uit 2006 meegenomen naar 2007.

EU-nacalculatie

Dit betreft een nacalculatie van de EU-toerekening uit 2005. Gebleken is dat de EU meer heeft uitgegeven aan buitenlandbeleid, dat Nederland dus meer mag toerekenen en minder zelf hoeft uit te geven. Dit heeft geleid tot een meevaller.

Europees Ontwikkelingsfonds (EOF)

De meerjarige bijstelling betreft een aanpassing naar aanleiding van herziene ramingen voor het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF). Deze bijstelling vindt plaats op basis van de verwachtingen over uitgaven van het EOF. Voor 2007 leidde dit tot minder uitgaven.

Europese Investeringsbank (EIB)

Nederland heeft geld in 2007 teruggekregen van de Europese Investeringsbank (EIB). Dit geld wordt toegevoegd aan het ODA-budget, daarom komt de mutatie terug bij de ontvangsten en bij de uitgaven.

EU-toerekening

De EU is meer gaan uitgeven aan buitenlandbeleid. Nederland rekent die uitgaven toe aan de eigen begroting, omdat Brussel die uitgaven als het ware namens Nederland heeft gedaan. Als gevolg daarvan heeft Nederland in 2007 minder uitgegeven.

Handels- en financieel systeem

De verlaging is het gevolg van verwachte lagere rentesubsidies op leningen.

Humanitaire hulpverlening

In 2007 is meer uitgegeven aan humanitaire hulp in Sudan (Darfur), de Centraal Afrikaanse Republiek en Indonesië. Daarnaast is noodhulpbudget opgehoogd. Dit is o.a. aangewend voor slachtoffers van de cycloon in Bangladesh en voor ontheemden in Irak.

Multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen

De uitgaven voor multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen zijn in 2007 hoger uitgekomen dan geraamd door het naar voren halen van twee betalingen uit 2008 vanwege intertemporeel kasmanagement binnen ODA-budget.

Onderwijs

De bijdrage aan het Education for All – Fast Track Initiative (ETA/FTI)-fonds is met 30 mln. verlaagd. De verlaging van het EFA/FTI-fonds wordt veroorzaakt door gedaalde financieringsbehoefte van het fonds door het aanpassen van de programmering. Verder is door de posten in met name Pakistan en Rwanda geld teruggegeven op programma's voor onderwijs. In Zuid-Afrika en Ghana is sprake van vertraging.

Participate civil society

De neerwaartse mutatie op dit artikel wordt veroorzaakt door de thematische verspreiding over de begroting van de op dit artikel toegekende middelen voor het Medefinancieringsstelsel.

Regionale stabiliteit en crisisbeheersing

Door hoger dan geplande uitgaven voor een aantal vredesmissies zijn de VN-contributies verhoogd. Ook is extra budget voor het stabiliteitsfonds beschikbaar gesteld. Onder het Medefinancieringsstelsel zijn verder meerjarig meer middelen toegekend voor vrede en veiligheid.

Reproductieve gezondheid

De verhoging wordt met name veroorzaakt door verwerking van de meerjarige bijdrage aan de *Global Alliance for Vaccines and Immunization* (GAVI) en door verhoging voor landenprogramma's op dit terrein via de ambassades.

Schuldkwijtschelding

De raming voor de schuldkwijtschelding is bij Voorjaarsnota neerwaarts bijgesteld met 189 mln. Verder is sprake van twee vertragingen van 2007 naar 2008: Congo (40 mln.) en Liberia (20 mln.). Omdat schuldkwijtschelding meetelt voor de ODA-prestatie van 0,8% BNP, zijn extra middelen aan de Buza-begroting toegevoegd om te compenseren voor de lagere schuldkwijtschelding.

Diverse ontvangsten

Er is meer ontvangen dan geraamd. Dat is enerzijds het gevolg van een ontvangen voorschot op de definitieve afrekening van verleende subsidies door NCDO. Verder is meer ontvangen door verkopen van roerende zaken door de posten en door betalingen van donoren ten behoeve van (de bedrijfsvoering van) het Joint Donor Office te Juba.

Koersverschillen

Deze meevaller van 138 mln. bij de ontvangsten wordt veroorzaakt door koersverschillen. Vooral de daling van de dollar en daaraan gerelateerde valuta's ten opzichte van de gehanteerde Corporate Rate heeft aan deze meevaller bijgedragen.

Ontvangsten

De hogere ontvangsten hangen overwegend samen met de gedeeltelijke afbetaling van Angola van achterstanden op aflossingen en rente van in het verleden door Nederland verstrekte leningen.